



56 / 1016

СКУПШТИНА СФРЈ

SKUPŠTINA SFRJ

СОБРАНИЕ НА СФРЈ

SKUPŠČINA SFRJ

KUVENDI I RSFJ

A JSZSZK KÉPVISELŐHÁZA

СТЕНОГРАФСКЕ

БИЉЕШКЕ

ВИЕЋЕ РЕПУБЛИКА И ПОКРАЈИНА
VIJEĆE REPUBLIKA I POKRAJINA
СОБОР НА РЕПУБЛИКИТЕ И ПОКРАИНИТЕ
ZBOR REPUBLIK IN POKRAJIN
ВЕЋЕ РЕПУБЛИКА И ПОКРАЈИНА
DHOMA E REPUBLIKAVE DHE KRAHINAVE
KÖZTÁRSASÁGOK ÉS TARTOMÁNYOK TANÁCSA



STENOGRAFSKE

BILJEŠKE

СТЕНОГРАФСКИ

БЕЛЕШКИ

4. СЈЕДНИЦА

4. SJEDNICA

4. СЕДНИЦА

4. SEJA

SEANCA E 4

4. ÜLÉS



STENOGRAFSKI

ZAPISKI

СТЕНОГРАФСКЕ

БЕЛЕШКЕ

10. ЈУЛА 1986.

10. JULA 1986.

10. SRPNJA 1986.

10 ЈУЛИ 1986

10. JULIJA 1986

10 KORRIK 1986

1986. JÚLIUS 10.



SHËNIMET

STENOGRAFIKE

GYORSÍRÓI

JEGYZETEK

ГОДИНА XLV
GODINA XLV
LETO XLV
VITI XLV
XLV EVFOLYAM

БЕОГРАД, 1986.
BEOGRAD, 1986
БЕЛГРАД, 1986
BELGRÄD, 1986

СВЕСКА 4.
SVESKA 4.
SVEZAK 4.
4. ZVEZEK
FLETORJA 4
4. FÜZET

UREĐIVAČKI ODBOR:

Ivan Grubišić, predsednik

Slavko Bulatović, član

Didare Dukađini—Đorđević, član

Gojmir Komar, član

Andrija Peić, član

Trajče Serafimovski, član

Ljiljana Stanišić, član

Stanimirka Videnović, član

Ranko Đukić, član

Menka Ilić, član

Branislav Perović, član

Mirjana Šestanović, član

Marko Bogeski, član

Izdaje: Služba za informisanje i informativno-dokumentalističke poslove Skupštine SFRJ

Glavni i odgovorni urednik Ranko Đukić, odgovorni urednik dr Branislav Ilić

Beograd, Trg Marksa i Engelsa 13 – Tel. 339–651

Štampa: TANJUG – OOUR Grafička delatnost, Beograd, Obilićev venac 2

ČETVRTA SEDNICA VEĆA REPUBLIKA I POKRAJINA
(održana 10. jula 1986. godine, početak u 11 sati i 20 minuta)

PREDSEDAVA
PREDSEDNIK VEĆA REPUBLIKA I POKRAJINA MILENKO BOJANIĆ

ПРЕДСЕДНИК ДР МИЛЕНКО БОЈАНИЋ
/СР Србија/:

Другарице и другови делегати, отварам четврту седницу Већа република и покрајина Скупштине Социјалистичке Федеративне Републике Југославије.

Поздрављам све делегате и друге учеснике ове седнице.

Обавештавам вас да поред представника и повереника Савезног извршног већа данашњој седници Већа присуствују и представници Савезне конференције Социјалистичког савеза радног народа Југославије, Већа Савеза синдиката Југославије и Привредне коморе Југославије.

Да би рационалније користили време за наше седнице, Стручна служба Већа доставила вам је на клупе попис свих материјала који су вам достављени за расправу о данашњем дневном реду. Из тог разлога, ја то нећу читати већ сами можете да извршите контролу шта вам је све уручено. Да ли се слажете да не читам?
/Слажу се/

Хвала.

С данашње седнице своје одсуство пријавили су следећи делегати: Илијевић Душан, Петровски Предраг, Гербец Франци, Крижманчић Франц, Зеленшек Иван, Кишпал Стеван, Куфтић Станко, Сушец Драго, Радић Ценио и Емин Добаршић.

С обзиром да су на данашњој седници заступљене све делегације скупштина република и скупштина аутономних покрајина и да је истовремено присутна већина делегата, констатујем

да на данашњој седници постоји кворум и да Веће може пуноважно одлучивати.

Записник у скраћеној верзији с треће седнице Већа, одржане 23. и 24. јуна 1986. године, достављен вам је уз позив за данашњу седницу.

Да ли има примедба на скраћени записник?
/Нема/

Пошто примедба на записник нема, предлажем да записник усвојимо.

Ко је за? */Сбу/*

Ко је против? */Нико/*

Да ли се ко уздржава од гласања? */Нико/*

Констатујем да смо записник треће седнице Већа усвојили и да ће бити потписан у предложеном тексту.

Прелазимо на утврђивање дневног реда.

У сазиву за данашњу седницу којег сам вам упутио 1. јула ове године, у договору с председницима радних тела Већа и председавајућим делегација, предложио сам дневни ред, како је наведен у сазиву. Предлажем да га не читамо.

Да ли се слажете да не читам? */Да/*

Међутим, Одбор за кредитно-монетарни систем предлаже да с данашњег заседања скинемо 4. тачку дневног реда: Утврђивање Предлога закона о покрићу курсних разлика по иностраним кредитима, с обзиром да од стране СИБ-а постоје и допунски предлози, па није могуће било извршити усаглашавање ставова скупштина република и скупштина аутономних покрајина. Одбор за економске односе с иностранством предлаже да са данашњег заседања скинемо 5. тачку дневног реда: Утврђивање Предлога закона о

изменама и допунама Закона о Царинској тарифи, с обзиром да још увек није извршено усатлашавање ставова скупштина република и скупштина аутономних покрајина.

Предлажем да ова два предлога прихватимо.

Ко је за, молим да дигне руку. /*Сби*/

Да ли је ко *против*? /*Нико*/

Да ли се ко *уздржава* од гласања? /*Нико*/

Питам делегате да ли има других предлога за измену и допуну предложеног дневног реда? /*Нема*/

С обзиром да нових предлога нема, предлажем да за данашњу седницу Већа утврдимо дневни ред који је назначен у акту о сазиву ове седнице, с предлозима које смо усвојили за измену дневног реда.

Ко је *за* овако утврђени дневни ред, молим да дигне руку. /*Сби*/

Да ли је ко *против* овако предложеног дневног реда? /*Нико*/

Да ли се ко *уздржава* од гласања? /*Нико*/

Прелазимо на делегатска питања.

Да ли ко од делегата жели да постави питање Савезном извршном већу и функционерима који руководе савезним органима управе и савезним организацијама?

Има реч делегат Милорад Станојевић.

ДР МИЛОРАД СТАНОЈЕВИЋ /*СР Црна Гора*/:

Друже предсједниче, другови делегати, желим да поставим делегатско питање Савезном извршном вијећу у вези са најновијим, на извјестан начин драстичним, повећањем цијена хлеба, које су, као што је познато, дупло или још и више повећане. Овако високо повећање цијена хлеба је истовремено и рекордно повећање у низу бројних повећања цијена производа уопште, у последњим годинама, које су, како је познато, биле године високе инфлације.

Постављам делегатско питање Савезном извршном вијећу: које су економски разлози за овакво драстично повећање цијена хлеба и то баш у моменту када се доносе веома значајне мјере за побољшање економског положаја агро-

индустријске производње? С тим у вези, мислим, да се економски образложе и слједећи аспекти постављеног питања:

Прво, да ли је могуће на подручју агроиндустријске производње истовремено водити политику регресирања производње и политику слободних економских цијена, за потрошаче, у условима када стагнира животни стандард грађана, када не дјелују тржишне резерве, када су затворене границе за конкурентан увоз и када је наш извоз пољопривредних производа веома неконкурентан на свјетском тржишту? Истовремено је храна у буџету четворочлане породице прешла преко 50%, а на тржиштима где ми идемо храна учествује, у тим истим буџетима, отприлике за 20%.

Друго, да ли је економски могуће, и да ли је економски рационално, истовремено се залагати и за политику регресирања производње и за регресирање потрошње?

Треће, да ли је Савезном извршном вијећу позната и једна земља у свијету која истовремено на подручју аграра спроводи политику слободних цијена заједно с политиком регресирања производње и потрошње?

Четврто, пошто је евидентно да је наша аграрна производња изразито ценовно неконкурентна производња на свјетском и домаћем тржишту, шта СИБ намјерава да учини у правцу њеног појефтинјења, а не зидања цијена, као што је то сада урађено с подизањем цијена хљеба. Читав савремени свијет и све земље аграрне извознице воде политику смањивања цијена аграрних производа. Према процјенама ОЕЦД, слједећих пет година у свијету ће падати цијене аграрних производа, а код нас све цијене стално расту, јер смо после 1984. године, као што је познато, увођењем такозваних фактора реалне економије заиста искреирали скупе услове репродукције. Сада смо на путу да нормализујемо аграрну репродукцију с већ предузетим мјерама и мјерама које слиједе, па би било нормално да ове мјере буду праћене политиком смањивања, а не политиком зидања цијена, ако желимо да остваримо циљеве стабилизационог програма, да у овом средњорочном плану останемо земља стабилна извозница аграрних производа.

Молим Савезно извршно вијеће, ако може на овој седници да одговори, а ако не на следећој, да да одговор на ово питање.

ПРЕДСЕДНИК ДР МИЛЕНКО БОЈАНИЋ:

Да ли има још питања? /Нема/

Мислим да у духу наших пословничких одредби и договора, представник Савезног извршног већа или одговарајући функционер савезног органа управе треба да припреми одговор за крај седнице. Да ли је то могуће? /Да/

Прелазимо на претрес питања према усвојеном дневном реду.

Прва тачка дневног реда гласи:

Анализа остваривања политике друштвено-економског развоја утврђене у Резолуцији за 1986. годину

Расправу о овој Анализи спровела су сварадна тела наше Већа, као и Савезно веће Скупштине СФРЈ.

Одбор за друштвени план и развојну политику, на основу свих до сада спроведених расправа, припремио је текст закључака које би данас наше Веће усвојило. Тај предлог закључака сте примили.

Питам представнике СИБ-а, да ли желе нешто у име СИБ-а да кажу?

ДР МУСТАФА МУХАМЕТ, члан СИБ-а:

Другарице и другови делегати, друже председавајући, дозволите да на овој седници Већа република и покрајина, када се практично синтетизира расправа везана за Анализу о остваривању политике друштвено-економског развоја утврђене у Резолуцији за 1986. годину, као и о мерама које су предложене и донете на претходној седници и које се донесе на овој седници, дам пар напомена за које сматрамо да су од значаја за данашњу расправу.

Пре свега, треба нагласити да је Анализа дала оцене о смеру привредних кретања те је и

представља аналитичку основу за мере које су предузете крајем прошлог месеца и за добар део мера које се доносе у току јула. Она је дала основу за припрему предузетих мера, тако да овај докуменат треба посматрати у једној целини са експозеом потпредседника СИБ-а, као и са комплексом мера и активности које су се предузимале и предузимају у овом интервалу од месец дана.

Неповољна кретања и тенденције продубљивања тих неповољних кретања, посебно у другом тромесечју ове године, наметала су неопходну потребу да се у приоритету активности Савезног извршног већа нађу мере и активности чија је оновна сврха пресецање испољених негативних тенденција, успешније савлађивање потешкоћа као и елиминисање недоследног понашања у спровођењу овогодишње Резолуције.

При том се полазило од тога да је нужно да се хитније предложе и предузимају не само мере које су иначе предвиђене Резолуцијом, већ и низ додатних битних мера. То је захтевало ванредну активност и ангажовање Савезног извршног већа и радних тела као и самих већа Скупштине СФРЈ.

Овај комплекс мера и активности који је већ донет и који ће се донети у току овог месеца, треба да обезбеде да се у преосталом делу године доследније спроводи утврђена политика развоја и обезбеди приближавање утврђеним циљевима друштвено-економског развоја.

Мере које ће се донети данас и до краја овог месеца оснажиће деловање већ предузетих мера на пољу побољшања извоза и производње као и на смиривању инфлације и потрошње, те обезбедити већи степен конзистентности и комплексности у приступу и ангажовању за спровођење утврђене политике.

При том, посебно треба да нагласимо активни приступ за подршку извозним програмима, утврђивању критеријума за њихово дефинисање, стварање простора за обезбеђење неопходног увоза за одржавање текуће друштвене репродукције, посебно извозне привреде. Ради тога обезбедиће се и брже повлачење кредита Међународне банке и других закључених иностраних кредита, веће коришћење кредита за извоз као и за функционисање девизног тржишта.

Интензивно се припремају и мере за интензивирање стамбене изградње, већу штедњу енергије као и за стварање јединствених услова за развој мале привреде. По свом значају, у смислу антиинфлационог деловања, треба нагласити да су већ припремљени одговарајући прописи који ће се у Скупштини доставити у току овог месеца, а који се односе на опорезивање инфлаторног дохотка, на идентификацију монополског положаја на тржишту, на обезбеђење услова за већи интервентни увоз робе чији се недостатак осећа на тржишту или чије се цене прекомерно повећавају, а хитном процедуром ће се предложити измене и допуне Закона о ценама и друштвеној контроли цена којима се заостравају казнене мере за непоштовање прописа о друштвеној контроли цена. Ови поступци убудуће би се карактерисали као кривично дело.

Поред активности у Савезном извршном већу и савезним органима и организацијама, ради се и на извршавању других предвиђених обавеза овогодишњом Резолуцијом. Овде, пре свега, треба нагласити мере које се односе на финансијску консолидацију привреде, где ће се поред привремених мера за конверзију краткорочних кредита и покрића курсних разлика, затим интервентних мера у вези са довођењем у предвиђене оквири потрошње и ограничења непроизводних инвестиција, предложити закони за трајно решавање проблема покрића курсних разлика код организација удруженог рада и банака, као и већ донете мере за повећање финансијске дисциплине.

Ових дана радне групе Савезног извршног већа бораве у Социјалистичкој Републици Црној Гори, Социјалистичкој Републици Македонији и Социјалистичкој Аутономној Покрајини Косову, да би се у оквиру финансијске консолидације предложиле мере за побољшање динарске ликвидности и за налажење практичних решења за специфичне проблеме који су присутни у овим федералним јединицама. Заокружује се посао везан за билансирање финансијских средстава за остваривање предложених мера.

У току овог месеца ће се предложити мере везане за материјал, који је сходно закључку овог Већа достављен Скупштини, а односи се на

оцену стања привреде и друштвених делатности у Социјалистичкој Аутономној Покрајини Косову, на оцену могућности остваривања утврђене политике друштвеним плановима и потребу доношења допунских мера у систему подстицаја. Осим тога, у Скупштини Социјалистичке Федеративне Републике Југославије упућен је на даљу процедуру Нацрт договора о посебним мерама за остваривање политике најбржег развоја Косова. Такође је, на даљу процедуру у Скупштину достављен Друштвени договор о удруживању средстава Фонда Федерације за кредитирање бржег развоја привредно-недовољно развијених република и аутономних покрајина.

Интензивирана је активност на остваривању предвиђених мера за заустављање релативног заостајања територије Социјалистичке Републике Србије ван територија социјалистичких аутономних покрајина. У току овог месеца предузеће се мере и активности за остваривање царинских погодности за изградњу објеката у неразвијеним општинама. Посебне активности су предузете за програм „Југо“, затим се интензивира рад везан за развој и модернизацију наменске производње, као и мере које су везане за ликвидност и финансијску консолидацију.

Савезно извршно веће припрема информацију за Скупштину о остваривању ових мера која ће се доставити у току овог месеца.

У оквиру Комисије Савезног извршног већа за спровођење антиинфлационе политике и за остваривање стратегије развоја посебно се ради и на припреми и предлагању оних мера које произлазе као обавеза из Резолуције и других развојних докумената, а које су системског и материјалног карактера с дугорочним ефектима на остваривање стабилизационе политике и ефикасном функционисању привредног система. То су мере које ће се предложити од септембра и које ће бити саставни део развојне и економске политике за наредну годину. Реч је, пре свега, о доградњи привредног система у духу ставова XIII Конгреса Савеза комуниста Југославије, Дугорочног програма економске стабилизације и Критичке анализе функционисања политичког система. У томе, посебан приоритет ће имати мере за побољшање пореског система, обрачунског система,

примењивања реалних категорија привређивања, затим, мера на заокруживању система мера за финансијску консолидацију, обезбедиће се и трајне мере за остваривање дугорочне политике у области потрошње, мере за обезбеђења потребног реструктурирања привреде и утврђивања дугорочне стратегије технолошког развоја.

Сматрамо да је од битног значаја и овом приликом нагласити неопходност одговорног ангажовања за доследно спровођење донетих мера. Свако треба да понесе свој део одговорности, тим пре што је за остваривање утврђених задатака и мера неопходно синхронизовано деловање на свим нивоима, као и одговорно понашање у складу с утврђеном политиком развоја и задацима XIII конгреса Савеза комуниста Југославије.

Кретање цена услуга у току јуна, када је остварено повећање, од 13,5% у односу на претходни месец, што представља рекордно повећање, затим и најновија повећања цена /хлеба, угља и туристичких услуга/ указују да се не схвата озбиљност ситуације од стране појединих субјеката као и последице које могу произаћи из таквог понашања.

Сада је неопходно да се из фазе начелне подршке мерама, пређе у фазу већег нивоа одлучности, одговорности и ефикасности њиховог спровођења. Савезно извршно веће у томе ће понети свој део одговорности, али је неопходно то исто обезбедити и захтевати од стране других надлежних органа и организација на свим нивоима.

Савезно извршно веће прихвата предложене закључке које треба усвојити на данашњој седници, те ће предузети и одговарајуће активности за њихову реализацију.

Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ДР МИЛЕНКО БОЈАНИЋ:

Захваљујем другу Мухамету Мустафи, члану СИВ-а, на уводним напоменама.

Питам, да ли извештач Савезног већа жели да обавести ово Веће о спроведеној расправи и ставовима Савезног већа по овој материји? /Не/

Да ли извештачи радних тела желе претходно да узму реч? /Не желе/

Предлажем да водимо јединствену расправу о Анализи и предлогу закључака, које предлаже Одбор за друштвени план и развојну политику.

Отварам претрес.

Ко се јавља за реч?

Реч има делегат Павле Тасевски, Делегација СР Македоније.

ПАВЛЕ ТАСЕВСКИ /СР Македонија/:

Друже председниче, другарице и другови делегати, оцена Савезног извршног већа, укључујући овде и експозе друга Земљарича, као и Анализа Савезног завода за друштвено планирање и остали материјали, дати поводом ове расправе, пружају реалан увид за општу привредну ситуацију и текућа привредна кретања у протеклим месецима ове године.

С правом се упозорава, да и поред релативног динамизирања производње и запослености, садашњи смер привредних кретања одступа од циљева и задатака економске политике договорене за ову годину. Код овог, по мени, посебно забрињава чињеница да је раст инфлације знатно већи од предвиђеног, да финансијска консолидација привреде и јачање материјалне основе удруженог рада није битно промењен и да није остварено предвиђено убрзање извоза робе и услуга.

Везано с овим наговештен је и шири број додатних мера и активности. У датом моменту то је нужно те општи приступ треба подржати. На ову потребу упућује и закључак Већа донет поводом расправе и доношења Резолуције за политику остваривања Друштвеног плана Југославије у овој години и закључак поводом расправе о Информацији о привредним кретањима на почетку ове године, мислим априла месеца.

Део мера је донет или ће бити донет данас, а неке и касније. Решења се углавном ослањају на оцене дате у аналитичким материјалима, као што је било и сада речено. Допринос овом заједничком напору, по мени, био би свакако

много већи да смо ову данашњу расправу обавили раније. Но, још увек има простора и користи и од ове расправе. Ред потеза у доношењу наговештених мера, пре свега, усмерен је на убрзање извоза и производње, даље јачање финансијске дисциплине и на изоштравању услова за померање цена производа.

У овом првом потезу стиче се утисак да се не чини довољно напора на отклањање узрочника раста инфлације, посебно трошковне инфлације, што би, опште узето, имало ефекат на стабилизацију финансијских токова на трајнијим основама, а, заоштравање финансијске дисциплине није остварено уз истовремено финансијско санирање привреде и банака што је повукло доста проблема у неким делатностима привреде и у одређеним републикама и аутономним покрајинама.

Код високе инфлације оправдано се указује да реални курс није довољан да убрза извоз и да треба повећати стимулацију. У датој ситуацији овај прилаз је и неопходан, међутим, ефекат ових мера, уколико не смиримо раст цена, биће кратак и брзо ћемо се вратити на почетно стање. Зато отклањање узрочника инфлације, поред осталог, и ради повезаности ових токова, нужно мора да има више места у низу потеза које чинимо.

Код избора конкретних решења, везано за допунске стимулације, нужно треба имати у виду кретања извоза у протеклим месецима и друге проблеме с којима се привреда сусреће /код извоза неких производа у наредним месецима/. У извозу, на пример, су заостали неки производи из групе сировина и полуфабриката на чије кретање извоза домаће цене нису имале нарочитог утицаја. Ова група производа код извоза се сусреће с више других проблема /пад цена на светском тржишту, неизвршавање контингента по договореним робним листама итд./. То је случај с дуваном, феролегурама, оловом, алуминијумом и другим производима црне и обојене металургије, индустрије неметала и друго.

Зато, код избора конкретних решења треба прићи више проблематски, од ширег интереса за убрзан раст извоза, а не пренаглашено,

само од одређене шеме дораде производа и томе слично.

У ред решења било би од интереса да се обезбеди одређена компензација трошкова транспорта робе за извоз и на домаћим релацијама. Ово из разлога што транспортни трошкови постају све актуелнији проблем неких извозника, па чак ово постаје и озбиљно ограничење код извоза.

Ефекат заоштравања финансијске дисциплине, у ситуацији да то није остварено, истовремено са санирањем привреде и банака, у случају привреде СР Македоније, изазвало је доста тешкоћа. Илустрације ради, изнећу неке ствари карактеристичне за привреду у Републици, а мислим да је то слично и за привреду Црне Горе и САП Косова.

У привреди СР Македоније — 1600 организација или 70% од укупног броја организација са 360 хиљада запослених издало је 200 хиљада налога СДК-у за самоблокирање ради неизвршавања обавеза по свим обавезама прописаним Законом за Службу друштвеног књиговодства. Од укупног броја радника у целој земљи који имају ограничен пораст личних доходака, ради неизмиренних обавеза, око 2/5 или тачно 42,5% од укупног броја, отпада на привреду у СР Македонији. Ово што сам рекао је стање у марту ове године. Других података нисам имао, али је стање сигурно исто.

Указујући на ово стање, ни у једном моменту не искључујем субјективне слабости у пословању, но, у сваком случају, ово долази и од неистовремености у доношењу свих договорених мера економске политике за ову годину, а у тим оквирима посебно и мера за побољшање динарске ликвидности и практичних решења неких специфичних проблема у СР Македонији, СР Црној Гори и САП Косову.

Како је навестио у експозеу друг Земљарич, Савезно извршно веће ће ове мере предложити у току овог месеца.

Другарице и другови делегати, остваривање циљева и задатака утврђених Резолуцијом за ову годину, нужно траже да се у наредним месецима учини више напора од стране свих но-

силаца привредних активности. Убрзано повећање извоза и услуга, побољшање других текућих трансакција с иностранством и у платном билансу, као и остваривање осталих циљева и задатака нужно треба да се тражи у повећаној привредној активности и повећаном реалном доходу. Садашњи реални доходак не може да прихвати све дубиозе и све дефиците.

То поред осталог претпоставља и више самодисциплине у извршавању задатака и преузетих обавеза у спровођењу донетих мера економске политике и других системских решења, боље коришћење средстава, рационалнију расподелу и коришћење оствареног дохотка, и слично.

На седници Собрања СР Македоније, одржаној 30. јуна о.г. подржани су основни правци активности у предузимању допунских мера предложених од Савезног извршног већа. Истовремено, Собрање СР Македоније је својим закључком утврдило задатке које треба предузети у Републици из надлежности самог Собрања осталих носилаца активности.

Делегација Собрања СР Македоније подржава Предлог закључка Одбора за друштвени план и развојну политику.

Хвала на пажњи.

ПРЕДСЕДНИК ДР МИЛЕНКО БОЈАНИЋ:

Хвала.

Ко се даље јавља за реч?

Има реч делегат Радман Милосављевић.

РАДМАН МИЛОСАВЉЕВИЋ /САП Косово/:

Друже председнице, другарице и другови делегати, узимајући реч у расправи поводом Анализе о остваривању политике друштвено-економског развоја утврђене у Резолуцији за 1986. годину, желим да, говорећи о овом материјалу и привредним кретањима која се у њему аналитички обрађују, истовремено укажем и на основне правце и карактеристике привредне активности у САП Косову.

Што се самог материјала тиче, моје је мишљење да је основни материјал с прилозима, у којима су детаљније обрађени поједини аспекти привређивања у првим месецима ове године, доста успешно изразио сву сложеност ситуације у којој се налазимо, указујући при том не само на достигнуте нивое и резултате у остваривању циљева и задатака из Резолуције за ову годину, већ што је битније, на смер и динамику остваривања неких од циљева и задатака који су у моменту израде ове Анализе били нешто повољнији од планираних или на граници планираних, али чији су трендови у задњим месецима већ почели да показују знаке замора и успоравања, што се нарочито односи на кретање индустријске производње и извоза.

У Анализи се с правом указује да узроци снажног успона цена леже у доминирајућем инфлаторном начину привређивања који у знатној мери нарушава вредносне и тржишне критеријуме, рационалност привредних и друштвених одлука, укључујући и планирање, развојну и економску политику, доводећи до озбиљних економских и социјалних последица.

Ова Анализа указује доста експлицитно на чињеницу да је инфлација у нашој земљи у највећој мери наш споствени производ, синтетички израз наших сопствених слабости у нерационалности, у којима се чак и део позитивног импута из вана брзо топи у ублажавању укупних трошкова или се прелива у личну, односно општу и заједничку потрошњу.

Пре него што нешто кажем о мерама које смо усвојили или ћемо их данас усвојити, дозволите да у најкраћим цртама покушам да прикажем основне карактеристике привредних кретања у нашој Покрајини. Индустријска производња у периоду јануар—мај износи 9%, што је за 0,9 поена изнад планиране стопе раста за ову годину. У спољно-трговинској размени остварена кретања у првим месецима ове године су знатно неповољнија, како у односу на претходну, тако и у односу на планиране резултате.

Општа и заједничка потрошња, као и на нивоу земље, показује бржи раст у односу на остварени доходак, и номинално су за прва три

месеца ове године повећане за 115%, лични доходи повећани су за 103% или реално за 5%. Будући да је у истом периоду доходак повећан само за 72,7%, то је имало за последицу погоршање односа у расподели дохотка, јер је учешће организација удруженог рада у оствареном дохотку смањено са 65,7% на 61,6% и смањење стопе акумулативне способности са 1,2 на 0,7%, а репродуктивне са 2,6 на 2,1%.

Текући губици привреде Косова у овом периоду достигли су износ од 13 милијарди динара, што је за 129% више него у истом периоду претходне године.

Укупно стање у овом погледу чини још сложенијим 10,3 милијарде динара непокривених губитака из претходне и ранијих година. У организацијама удруженог рада које послују са губицима запослено је око 1/5 укупног броја радника привреде Покрајине.

Сложеност укупне привредне ситуације у Покрајини појачана је превеликим бременом задужености које представља један од највећих ограничавајућих фактора развоја Покрајине, који ће бити присутан у читавом планском периоду до 1990. године.

Укупне доспеле а неизмирене обавезе према банкама у 1985. години износе, не рачунајући одложене анuitете према Фонду Федерације 59 милијарди динара, а фиксне и гарантоване обавезе према иностранству у овој години 53 милијарде динара. Процењује се да ће привреда Косова из сопствених средстава моћи да врати око 1,5 милијарди динара, што значи да за највећи део обавеза конструкција враћања у овом моменту је нејасна и неизвесна.

Што се тиче финансијске дисциплине и ликвидности у извршавању финансијских обавеза, ситуација је као што је претходни дискусант рекао, као и у СР Македонији и Социјалистичкој Републици Црној Гори сигурно најозбиљнија и у периоду јануар—април, у сталној блокади је било 78 основних организација удруженог рада, а 136 привремено до 30 дана. Тренутно се број попео на 380 организација чији су рачуни стално или повремено блокирани. У овим организацијама ради 52 хиљаде радника или 1/3 од

укупног броја запослених у привреди САП Косова.

Основне карактеристике испољених привредних кретања у нашој Покрајини су у основи сличне као за земљу у целини и испољавају се у неповољним кретањима извоза, погоршању односа у расподели дохотка, смањењу акумулативне и репродуктивне способности привреде, знатном повећању губитака, високој задужености, смањеној ликвидности и у неостваривању планираног обима запошљавања, иако је укупна стопа доста висока.

У Покрајини је она износила и то у првим месецима, 4,8%, међутим, планирана стопа је била 6%, с обзиром на циљеве, задатке и потребе бржег решавања тог проблема у Покрајини.

Иако се за остваривање циљева и задатака, утврђених Резолуцијом за 1986. годину улажу значајни напори од стране организација удруженог рада и свих субјективних снага, што се огледа у доста високом расту индустријске производње као и очекиване производње у пољопривреди и оствареним резултатима у области грађевинарства и трговине, суочени са тешкоћама и проблемима које сам истакао, привреда Косова неће бити у могућности да до краја године реализује задатке утврђене Резолуцијом о политици остваривања Друштвеног плана Југославије за период од 1986. до 1990. године у овој години, а посебно онај део задатака који се односи на остваривање најбржег развоја ове Покрајине путем измене привредне структуре, динамизирања укупног развоја и запослености и удруживања рада и средстава с привредним организацијама из развијених република и Војводине.

Због свега тога, пружајући пуну подршку мерама Савезног извршног већа и ове Скупштине, истовремено указујемо и на потребу предузимања посебних мера за остваривање политике најбржег развоја Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова у периоду од 1986. до 1990. године, што је предвиђено и као обавеза у тачки 26. подтачки 8. Резолуције о политици остваривања Друштвеног плана Југославије за овај средњорочни период у овој години, као и мере које је требало донети почетком године на бази

закључака Већа република и покрајина, којима је требало утицати да се помогне у решавању неких крупних питања /задуженост, финансијска консолидација и подстицање бржег процеса удруживања рада и средстава/ као и мере за успешно функционисање друштвених делатности. Најновија информација је да те мере и договоре око тога можемо очекивати у септембру, што ће сигурно у великој мери утицати на темпо и динамику остваривања укупних циљева и задатака из плана Покрајине.

Очекујемо ипак да ће ове, и када буду донете остале мере допринети ублажавању и успешнијем остваривању развоја Покрајине, у складу с опредељењима наше земље и ставова израженим на XIII конгресу Савеза комуниста Југославије.

Такође бих хтео да подвучем да је Скупштина наше Покрајине одржана 30. јуна, дала подршку свим мерама које СИВ предлаже и ова Скупштина усваја, а наша Делегација такође подржава закључке и мере које је предложио Одбор за друштвени план и развојну политику, те стога нисам осећао потребу да се на тим питањима дуже задржавам, пошто сам истовремено и члан тог Одбора.

Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ДР МИЛЕНКО БОЈАНИЋ:

Ко се даље јавља за реч?

MARTIN MLINAR, izvestilac Odbora za društvene plan i razvojnu politiku:

Друже председниче, другарце и другови делегати, узимајући реч поводом ове тачке дневног реда, желим да кажем следеће:

Привредна кретања у првој половини ове године показују да су у нашем раду и понашању присутне и крупне слабости. Не можемо бити задовољни ни са једним резултатом кога смо постигли у периоду првих шест месеци ове године. Постоје озбиљна одступања од опредељења политике развоја за 1986. годину. Нису само доста запрепашћује

бројке, већ озбиљно упозорење да нека позитивна кретања у последње две године протеклог средњорочног плана губе у интензитету и квалитету. Можемо рећи да извоз стагнира, слаби интерес и спремност за квалитетне структурне промене у привреди, смањује се економичност пословања, као и продуктивност рада.

У привреди је све мање реалне акумулације. Ефикасност инвестиција је у паду, што се у нашем систему информисања, и по мом мишљењу, неадекватно прати, а њихова структура не иде довољно у правцу технолошке модернизације производње и побољшања њеног квалитета.

Резултат свега тога се изражава у високој инфлацији, тако да наш садашњи развој скоро можемо окарактерисати као стагфлацијски. У таквим условима опште нестабилности и озбиљно нарушених односа у расподели доhotка, досадашње мере економске политике нису давале довољно подршке за развијање квалитетних фактора производње и развоја.

Мислим да економска политика у првим месецима ове године није благовремено ни довољно квалитетно ни конзистентно одговорила на слабе привредне резултате у тим месецима.

Велика је штета што приликом разматрања Мајске анализе нисмо имали одговарајућих оцена колико су поједине мере економске политике, као и поједина решења о неким деловима привредног система, допринели стању у којем се сада налазимо, односно колико су допринели да станје није још лошије.

На тај начин бисмо лакше одговорили на питање који су главни узроци садашње сложене привредне ситуације. Исто тако убеђен сам да досадашња економска политика није у довољној мери искористила неке крупне промене у светској привреди, као што је пад цена нафте, камата долара и успешно репрограмирање наших кредитних обавеза као „сполјни допринос” стварању услова за такав развој у коме би се побољшало искоришћавање производних, кадровских и других ресурса у правцу квалитетних промена производње и извоза, у правцу повећања економичности повећања и продуктивности рада. Но, а и без тих анализа и оцена, чврсто сам убеђен да је један од главних узрока за наше садашње poteškoće у спорости и slabljenju спремности остваривања основних промена у привређивању,

kako ih je opredelio Dugoročni program privredne stabilizacije.

Zbog toga, vidim moguć izlaz iz poteškoća u kojima se sada nalazi naša zemlja, samo ako se ozbiljno prihvatimo ostvarivanja osnovnih ciljeva i zadataka Dugoročnog programa ekonomske stabilizacije. Na osnovu takvih opredeljenja, treba donositi mere za ostvarivanje osnovnih ciljeva ekonomske i razvojne politike u ovoj godini.

Dosašnje aktivnosti i angažovanje SIV-a za razrešavanje svih složenih privrednih problema, razumem upravo u tom pravcu. Ali, sigurno je da SIV ne može sve sam. Na tim polaznim tačkama, donesene mere treba da svi društveno-politički i samoupravni subjekti i čitav udruženi rad efikasno sprovedu u život. Drukčije nećemo moći zaustaviti i preokrenuti sadašnje negativne privredne tokove.

Potpuno smo svesni da u sadašnjoj situaciji mere ekonomske politike treba da su kombinacija interventnih, možda i administrativnih i ekonomsko-podsticajnih mera. Efekte tih mera treba tekuće pratiti u cilju efikasnijeg odstranjivanja mogućih negativnih učinaka. Međutim, tako kombiniranje mera ekonomske politike ne može biti trajna orijentacija vođenja ekonomske politike. Već za sledeću godinu ekonomska politika treba da ide u pravcu podsticajno-motivacijskih mera koje će jačati motivisanost za dobro privređivanje.

Pri tom, moramo biti svesni činjenice da Jugoslavija može kvalitetniji razvoj postići samo ako svoja razvojna rešenja temelji na samoupravnim odnosima, odgovornosti, zajedničkom riziku za donete odluke, bilo u organizacijama udruženog rada, bilo u drugim sredinama kao i stalnim otvaranjem naše privrede u svetu. Zbog toga je izvoz, naročito u razvijene zemlje sveta, i drugi viši oblici saradnje sa svim zemljama, nisu, i ne mogu biti, samo pitanje našeg platnog bilansa, već pitanje našeg razvoja, naše buduće egzistencije.

Brzo će doći i 1988. godina kada nam dospevaju za otplatu prvi reprogramirani dugovi. Vreme do tada treba odlučno iskoristiti da osposobimo našu privredu za borbu sa svetskom konkurencijom, kako po pitanju kvaliteta proizvodnje i proizvoda, strukture naše ponude i svetskog poslovnog ponašanja. Za te ciljeve treba da angažujemo našu

nauku i znanje kao i domaću i stručnu akumulaciju. Mere ekonomske politike na području finansijske konsolidacije privrede i banaka, na kreditno-monetarnom sektoru, sređivanju finansijskih odnosa, kao i na drugim područjima, moraju podsticati porast one proizvodnje koja će biti sposobna da našu zemlju ponovo uključi u svetski privredni razvoj i jednako-pravnu trku u tom razvoju.

Tome mogu dati svoj doprinos kvalitetni zajednički programi proizvodnje za izvoz, a pri tome ne bismo smeli zaboraviti da proširivanje naše ponude u izvozu mogu mnogo doprineti i visokoproduktivne manje organizacije udruženog rada čija se proizvodnja temelji na visokoj stručnosti i znanju.

U uslovima kada se ne ostvaruju osnovni ciljevi ekonomske i razvojne politike, kada opadaju interesi organizacija udruženog rada za koncipiranje dugoročne razvojne strategije, (što može ozbiljno da ugrozi ostvarivanje ciljeva i politike tek donešenog Srednjoročnog plana) i kada se stručni ljudi u organizacijama udruženog rada bave jedino kratkoročnim tekućim pitanjima, potrebno je podstaći akciju na proveravanje realnosti planskih akata u organizacijama udruženog rada i strategiju njihovog razvoja, da li ona odgovara prioritetnim pravcima razvoja zemlje i da li njihova strategija razvoja doprinosi kvalitetnom privrednom razvoju u celini. Pri tom treba posebno naznačiti da će podršku u razvoju imati one proizvodnje koje će biti sposobne, na osnovu angažovanja vlastitih sposobnosti i visoke produktivnosti, povećavati izvoz i konkurentnost, konkurentno supstituisati uvoz i na toj osnovi stvarati pristojan dohodak. To treba da bude preduslov za angažovanje kredita i garancija za njihovo blagovremeno vraćanje. O tome treba da vode računa i banke, jer se njihova egzistencija može jedino temeljiti na kvalitetu i sigurnosti plasmana, a ne na obimu pozajmljenog novca. Zbog toga treba jačati poslovnu samostalnost i odgovornost banaka.

Krupan problem u našoj privredi predstavljaju gubici, naročito onih OUR-a koji već godinama, na osnovu nekvalitetnih sanacionih programa, ubeđuju društvo na solidarnom pokrivanju njihovih gubitaka.

Ako merama finansijske konsolidacije privrede i banaka ne podstičemo selekciju proizvodnje na poštovanju ekonomskih zakonitosti i realnih vrednosti produkcionih faktora ići s njima u pravcu zahteva za kvalitetnu sanaciju proizvodnje, te traženju odgovornosti za realizaciju sanacionih programa, onda nećemo postići ništa. Ta odgovornost treba da se u krajnjoj konsekvenci pokaže i kroz nužan stečaj organizacija udruženog rada. Pri tom treba da snose svoj deo rizika i banke, kao i razne stručne institucije koje su u programiranju sanacionih i razvojnih programa učestvovali.

Drugarice i drugovi, potpuno je jasno da se možemo efektno uhvatiti ukoštac s uzrocima i posledicama sadašnjih složenih privrednih kretanja jedino ako bude naša ukupna aktivnost temeljena na ubeđenju da je sudbina i položaj svake samoupravne organizacije i zajednice, u prvom redu, zavisna od rezultata vlastitog rada i prevazilaženja poteškoća u svojoj sredini. Mi danas živimo u dinamičnom svetu u kojem se brzo menjaju odnosi u privredi, a time i privredna moć. Brzo reagovanje na te promene, odgovorno ostvarivanje zajedno dogovorenih rešenja, kao i poštovanje samoupravnog reda i zakonitosti, su preduslovi da će mere ekonomske politike u svojoj celini delovati u pravcu ostvarivanja dogovorene politike društveno-ekonomskog razvoja zemlje za ovu godinu. Za ovo treba da se svi založimo.

Druže predsedniče, da li sada kao izvestilac Odbora za plan da izvestim Veće o jednoj maloju greški koja je nastala u tekstu.

Mi smo na Odboru za društveni plan i razvojnu politiku usaglašavali tekst koga vi imate pred sobom, a dogovorili se na sednici da u tačku 10. na strani 5. unesemo tekst koga će nam predložiti Odbor za razvoj privredno nedovoljno razvijenih republika i SAP Kosova. Taj tekst je bio predložen i usaglašen u tom Odboru, međutim, kod pisanja ovog predloga zaključaka potkrala se jedna greška i taj tekst u nekoliko odstupa od onog usaglašenog teksta. Rečenica na strani 6. tačke 10, četvrti red odozgo gde se kaže: „Od 1986. do 1990. godine” ide zarez i pročitacu tekst koji nije u predlogu ovog zaključka Odbora za privredno nedovoljno razvijene republike i SAP Kosovo.

Taj tekst glasi:

„Na donošenju Rezolucijom predviđenih mera za finansijsku konsolidaciju u SR Makedoniji, SR Crnoj Gori i SAP Kosovu, Odbor za privredno nedovoljno razvijene republike i SAP Kosovo je o tome diskutovao i došao do zaključka da to sve stoji u tački 26. Rezolucije za 1986. godinu, i celi niz drugih mera”, i zato nam je predložio tekst bez toga.

U razgovoru s nekolicinom članova Odbora i predsednikom Odbora predlažem da ovaj deo teksta koji ide iza zareza i koji glasi: „Na donošenju Rezolucijom predviđenih mera za finansijsku konsolidaciju u SR Makedoniji, SR Crnoj Gori i SAP Kosovu” dá to brišemo, tako da bi tekst išao: posle zareza, kao i na realizaciji ostalih nerealizovanih zadataka iz tačke 26. Rezolucije za 1986. godinu.

Da li sam dovoljno objasnio? (Hvala)

ПРЕДСЕДНИК ДР МИЛЕНКО БОЈАНИЋ:

Хвала и Вама, друже Млинар.

Реч има друг Станко Голик, Делегација СР Хрватске.

STANISLAV GOLIK (SR Hrvatska):

Druže predsjedniče, drugarice i drugovi delegati, mišljenja smo da su u osnovnom materijalu, koji služi kao podloga za raspravu, uglavnom dobro odslikani — konstatirani žarišni problemi aktuelne ekonomske situacije, ali da se pri tom nije dovoljno ušlo u uzroke takve situacije (negativnih kretanja) pogotovo ako se ima u vidu da neka bitna kretanja nisu neočekivana i da ne predstavljaju nikakvo iznenađenje.

Ne ulazeći u davanje pojedinačnih primjedbi, smatramo da je, u vezi s raspravom o aktuelnim privrednim kretanjima, potrebno istaći sledeće:

Problem svih naših problema su ekonomski odnosi s inozemstvom, odnosno sposobnost, naše privrede da se pod što ravnopravnijim uvjetima uključi u međunarodnu podjelu rada, što je vezano

i za cjelinu naših unutrašnjih odnosa (organizacija i organiziranost privrede, kadrovska, tehnička, tehnološka inovacijska osposobljenost, motiviranost, sistemska rješenja, strategija razvoja i slično). To su ujedno i dugoročni problemi naše privrede.

Međutim, da se vratimo aktuelnim problemima koji se izražavaju u kontinuiranom usporavanju rasta, a zatim i u opadanju izvoza iza čega dolazi do usporavanja uvoza industrijske proizvodnje, do poremećaja na tržištu, nemogućnosti izvršavanja obaveza prema inozemstvu, itd. Da će doći do opadanja izvoza, to se već znalo (odnosno moralo se znati) krajem prošle godine, a tome su doprineli sledeći faktori: stari sistem ekonomskih odnosa s inozemstvom uz neke svoje slabosti imao je i dobre strane zato što je neposredno vezivao uvoz za ostvareni izvoz i omogućavao neposredno raspolaganje s devizama, a to je bio značajan stimulan za izvoz robe i usluga. Novi sistem tog stimulansa nema. Koliki je efekat ovoga što niko nije ni pokušao izračunati, ali je sigurno vrlo značajan.

Prilikom donošenja novih sistemskih zakona s područja ekonomskih odnosa s inozemstvom stvarana je u javnosti, ali i u određenim društvenim institucijama, takva društvena klima kao da su izvoznici glavni krivci za probleme ovog društva. Iz toga su proizašle dvije sasvim konkretne posljedice u sferi ekonomske politike:

— prvo, promjene tečaja dinara nisu pratila kretanje u sferi platnog bilansa i promjene relativnih odnosa domaćih cijena i cijena naših glavnih vanjsko-trgovinskih partnera, uključiv i promjene intervalutarnih odnosa. Dakle, politika tečaja, što se moglo i očekivati, nije bila dovoljno ažurna.

— drugo, smanjen je procenat izdvajanja od carina i drugih uvoznih pristojbi koji se koristi za podsticanje izvoza u korist budžeta Federacije. Pored toga, stalno je prisutan problem redovne isplate podsticaja, što pri ovoj inflaciji nije beznačajno smanjenje i tako suženog obima podsticaja.

Povezanost prethodnih, mnogi oni, koji su ranije izvozili, barem mali dio svojih proizvoda, pa i uz gubitke, računali su da će do deviza doći na „pravedan način” ne deviznom tržištu, pa i ne izvoze. Osim toga, izvoz je nedovoljno podržan kreditno-monetarnom i kamatnom politikom. Nakon svega toga, sada konstatiramo u materijalima,

da je Zakon o deviznom poslovanju sproveden u uslovima izrazite neusklađenosti ponuda i potražnje deviza, kao da se i ranije nije moglo znati da deviza nema dovoljno, a da će ih njegovim stupanjem na snagu biti još manje.

Kada to kažemo, moramo postaviti pitanje, u kolikoj mjeri i koliko pravovremeno sagledavamo moguće efekte propisa i mjera u momentu kada ih donosimo. Uz to, za probleme funkcioniranja deviznog tržišta, na neki način okrivljuju se i banke zbog nediscipline u pogledu iskazivanja dnevne devizne pozicije. Budimo realni, nediscipline vjerovatno ima, ali je suština problema u nedostatku deviza zbog nedovoljnog izvoza i deviznog priliva.

U materijalima se s pravom ukazuje na prekomjerni rast potrošnje. Očito je da kao društvo nismo organizirani i ne postoje sistemske pretpostavke da vladamo potrošnjom i da je održavamo u okviru relanih materijalnih mogućnosti i utvrđene ekonomske politike, već se stalno mora ići iz jedne intervencije u drugu. Međutim, u sadašnjoj ekonomskoj situaciji (visokoj inflaciji, padu izvoza i usporavanju rasta proizvodnje) nužno je poduzeti mjere za svođenje potrošnje u realne okvire, te tu moramo biti efikasni. Ukazali bismo na još jedan momenat. U Analizi se govori o pogoršanju materijalnog položaja privrede u sekundarnoj raspodjeli. Iz ove konstatacije stječe se dojam, kao da se dogodilo nešto što se nije očekivalo. Međutim, niti to može biti iznenađujuće, to se moralo očekivati, jer to proizlazi, odnosno posljedica je donesenih propisa i mjera (mirovinsko osiguranje, budžet Federacije, uvođenje premija, regresa i druge). Ovdje sebi možemo postaviti pitanje, kako u momentu donošenja tih propisa i mjera nismo sagledali do kraja njihove efekte i posljedice na druga područja. Za svaku mjeru koju donosimo, moramo utvrditi i njene efekte, u protivnom ćemo ponavljati greške na koje ukazujemo, ali će posljedice biti uvijek sve teže.

Prema tome, na kraju se može konstatirati, kao što smo već rekli, da su osnovni problemi ostvarivanja politike društveno-ekonomskog razvoja uočeni i obrađeni u materijalima ali bez dovoljnog ulaženja u uzroke nepovoljnih trendova. Nedovoljno ulaganje u uzroke problema i zadržava-

nje na posledicama može nas dovesti u situaciju da u traženju rješenja krivo postavimo redosljed poteza u određivanju udarnih pravaca ekonomske politike.

U prijedlozima mjera i rješenja, koja smo razmatrali ili već razmatramo, ima i elemenata za ocjenu da izlaze u nekim problemima tražimo po konceptu tako zvane programirane inflacije, što u svojoj suštini može voditi jačanju administriranja na području cijena i tržišta, te prilikom razrade instrumenata monetarno-kreditne politike, posebno u politici kamata, kao i u vođenju politike krusa dinara.

To nas neće dovesti do potrebnog zaokreta, već se razradi mjera moramo više okrenuti tržišnim zakonitostima i ekonomskim stimulansima.

S obzirom na težinu ekonomske situacije, mjere, koje se moraju poduzeti, trebalo bi biti to-me primjerene, i u prvom redu, usmjerene na povećanje izvoza i proizvodnje kao preduslova rješavanja drugih problema. Radi povećanja izvoza potrebno je voditi ažurniju politiku kursa dinara, povećati poticaj izvozu, kao i mjerama monetarno-kreditne i kamatne politike, podržavati proizvodnju za izvoz i sam izvoz. Iz ukupnosti do sada predloženih mjera, očito je da radi stvaranja dohodovnog interesa za izvoznike treba preusmjeriti izuzetno veliki obim sredstava iz raznih izvora u korist podrške izvozu. U postojećim uvjetima intenzivne inflacije i stalno rastuće negativne razlike između nivoa domaćih cijena i cijena na tržištima naših najvećih vanjsko-trgovinskih partnera, a s druge strane, u uvjetima postojanja mnogih bilančanih problema u zemlji i nedostatak sredstava za mnoge namjene (pokriće tečajnih razlika, politike regresa za poljoprivredne proizvode, osiguranje sredstava za budžetske rashode, društvene djelatnosti i drugo), postavljaju se znatna ograničenja u naknađivanju dohodovnih efekata prilikom izvoza. Zato smatramo, da uz politiku nadoknađivanja dohodovnih gubitaka izvoznika i na taj način stvaranja dohodovnog motiva za izvoz, treba unijeti elemente devizne motivacije u sistemsku rješenja iz oblasti ekonomskih odnosa s inozemstvom i na taj način (vezivanje mogućnosti plaćanja uvoza za pojedinačno ostvarene izvozne rezultate) ekonomskim motivacijama i ekonomskom

prinudom treba povećati izvoz, bez stvaranja dodatnih bilančanih problema u ostalim segmentima reprodukcije. Ovdje ne smemo zaobići turizam od kojeg očekujemo dosta. Nedovoljno se naglašava i gubi iz vida da su u ovoj oblasti izmjenom nekih sistemskih zakona (iz oblasti ekonomskih odnosa s inozemstvom) ostali u značajnoj mjeri otvoreni problemi proširene reprodukcije. Što se tiče tekućeg poslovanja kod stimuliranja turističkih usluga treba hitno proširiti sada vrlo suženu osnovicu za stimulaciju, tako da se u osnovicu uzimaju ne samo osnovne turističke usluge (pansioni, polupansioni i noćenja) već i druge turističke usluge, tzv. vanpansionske usluge u nautičkom turizmu, agencijske usluge, i drugo. Uz to, treba povećati i regres za odobreni popust kod plaćanja turističkih usluga dinarskim čekom Narodne banke Jugoslavije, sa 5% na 10%.

Pored tih i drugih mjera za povećavanje izvoza, potrebno je proizvodnju za izvoz, i izvoz podržati mjerama razvojne politike, u prvom redu stvaranjem uslova za realizaciju izvoznih programa, industrijsku kooperaciju s inozemnim partnerima, kao i otklanjanje uočenih slabosti u postojećim propisima, kao i motiviranje stranih ulagača za ulaganje u domaće organizacije udruženog rada. Raspoloživa sredstva akumulacije prvenstveno se moraju usmjeriti u razvojne programe, kojima će se osigurati povećanje izvoza robe i usluga, i to, ne samo radi omogućavanja plaćanja postojećih dugova, već prioritarno za stvaranje uvjeta za praćenje razvoja moderne tehnologije i svjetskih naučnih dostignuća, odnosno za naše što uspješnije uključivanje u međunarodnu podjelu rada. Moramo izoštriti i kriterije za ulaganje u zajedničke programe koji bi trebalo da budu naglašeno izvožno aktivni umjesto već postojećih predloženih programa koji su u značajnoj mjeri supstitutivnog karaktera.

Isto tako, ocjenjujemo da je od bitnog značaja za podsticaj razvoja proizvodnje i zapošljavanja, razvoj male privrede koju treba podržati konkretno razrađenim mjerama, kao i razvoj poljoprivredne proizvodnje.

Cjelokupni delegatski sistem, od osnovne organizacije udruženog rada do Skupštine SFRJ, treba da se angažira na sprovođenju u život mjera

koje su na razvojnoj liniji i koje će doprinijeti realizaciji globalnog opredjeljenja o nužnosti povećanja izvoza i što uspješnije uklapanje u međunarodnu podjelu rada i finansijske konsolidacije privrede, obaranjem inflacije i otklanjanjem njenih uzroka, u povećanju proizvodnje i produktivnosti rada, prvenstvenim osloncem na vlastite snage, na liniji sprovođenja Dugoročnog programa ekonomske stabilizacije, Društvenog plana Jugoslavije do 1990. godine i Rezolucije za ovu godinu. Hvala.

ПРЕДСЕДНИК ДР МИЛЕНКО БОЈАНИЋ:

Хвала.

Ко се даље јавља за реч?

Има реч др Станко Радмиловић.

ДР СТАНКО РАДМИЛОВИЋ /САП Војвогина/:

Друже председниче, другарице и другови делегати значајно је питање да ли Анализа на адекватан начин идентификује карактеристике текућих привредних кретања и њихове узроке, а још је значајније да се сагледа да ли се предузимају праве мере за остваривање Резолуције, Средњорочног плана и Дугорочног програма.

У Анализи су садржане оцене да се налазимо у стапфлацији и да је тренд текућих привредних кретања неповољан. Идентификовање стапфлације је значајно због тога да бисмо били свесни да су проблеми на страни производње и понуде барем једнаки онима на страни тражње и потрошње, и да се инфлација, чак и ако је означимо као прворазредни економски и друштвени проблем, не може успешно решавати без бржег раста производње и понуде.

„Четвороугао” дестабилизације о коме се у Анализи говори, као специфична повратна спрега, заиста постоји: инфлација неповољно утиче на извоз, ово спутава увоз, што неповољно делује на произвођу и понуду, а ово на убрзање инфлације. Али, и у самој Анализи има елемената који указују да ова повратна спрега не

укључује још барем два једнако значајна проблема:

Прво, узроци стапнације тј. недовољности производње и понуде, нису само у недовољности увоза, већ су много сложенији и дубљи.

Друго, стапнација у нас не проистиче из недовољности агрегатне робне тражње, напротив, она је често експесна, те се морају предузимати мере да би се одржала под контролом.

Стапфлациона ситуација веома је сложена и захтева да се истовремено делује на повећање производње, на ограничавање тражње /потрошње/ и на снижавање трошкова. Мере које се ради тога предузимају углавном су на линији захтева. Друго је питање колики је њихов домет у одсуству побољшања која тек треба да буду садржана у трећем делу.

Има мишљења, па и извесног незадовољства, да се предузетим мерама сада на другачији, на легалан начин обезбеђује извозној привреди повећање дохотка и надокнађује оно што је раније добијала кроз штицовање и разне друге нелегалне облике. То изгледа тачно, али се не види алтернатива. Да бисмо ради неопходног увоза обезбедили довољан извоз, путем курса и извозних стимулација, мора се неутралисати разлика између иностраних и домаћих цена, између иностране и домаће ефикасности, не само извозне, већ и целокупне привреде. Право решење је, наравно, само у повећању ове ефикасности и обима производње.

Неспорно је да оно што се предузима у повећању извоза, а тиме и увоза, треба да позитивно делује на повећање производње. Међутим, јасно је да то не може бити ни издалека довољно за савладавање стапнације.

Када је реч о агрегатној робној тражњи, значајно је што се увидело да се у том погледу морају тражити права мера и прави путеви. Не вреди ићи у крајност у тежњи да се тражња обори да би се сузбила инфлација, већ се треба задовољити контролом њеног раста, и то мерама које мање него до сада коче производњу.

Стога је добро што се мање оријентишемо на монетарне рестрикције, као индиректну меру за обарање агрегатне робне тражње, јер се пока-

зато да више кочи производњу него што успева да на целисходан начин редуцира робну тражњу. Истина, ово редуцирање је у једном периоду било остварено, али првенствено непосредним мерама, инвестиционим рестрикцијама, ограничавањем раста опште и заједнице потрошње, као и негативним стопама раста реалних личних доходака. Сада се иде на блажи, мада мислим, још увек сувише велики степен рестрикција раста регуларног новца, с више очекивања од непосредних мера ограничавања раста робне тражње; уз још увек висок степен инвестиционих рестрикција, иде се на спречавање неоправданог раста личних доходака /јер се показује да њихов антиципирани раст не води повећању производње/ и на стриктно ограничавање раста опште и заједничке потрошње. Према томе, у погледу односа понуде и тражње могу се идентификовати позитивне промене у концептуализацији мера економске политике.

Ако се без сметњи за раст производње успе обезбедити умереније кретање агрегатне робне тражње, поставља се питање — да ли ће се испољити тежња да се она задовољава више порастом производње или порастом цена. До сада смо били сведоци да је била знатно већа оријентација да се повећање робне тражње задовољава повећањем цена, а не повећањем производње и понуде која је стагнирала. Мере посебне друштвене контроле цена, првенствено интервенцијама из резерви и из увоза, нису биле ни довољне нити ефикасне, па није било другог решења већ да се појача непосредна друштвена контрола. Сада се поставља питање — да ли ће ефикасније контролисани раст цена утицати на то да се испољи оријентација на повећање дохотка кроз повећање производње.

Према скептичким мишљењима, могло би доћи чак до смањења производње због тога што ће се чекати моменат када ће се са ценама опет „јуришати у небо” и надокнадити изгубљено због успоравања производње, али се при том заборављају два момента: прво, с таквом рачуницом у текућем периоду нема акумулације, а у условима успостављене ефикасне принуде на пропорционално кретање, нема ни раста личних доходака; и друго, у формирању цена ни након

истека ових 120 дана не би смело доћи до одсуства контроле, или то мора бити обезбеђено конкуренцијом, посредном или непосредном друштвеном контролом цена, тако да се спас у неконтролисаном подизању цена не би смео очекивати. И једно и друго би требало одвраћати од опструкције производње.

Иако већина конципираних мера економске политике иде на руку повећању производње, стиче се утисак да у „пакету” нема довољно мера које би могле обезбедити знатније повећање производње и понуде. То и није чудно, ако се узме у обзир да у арсеналу мера економске политике и нема баш велики избор оних којима би се ефикасно подстицала производња. Природно стање ствари је да у привредном систему постоји довољно мотивационе снаге и економске принуде да се производи што ефикасније и уз пуно коришћење капацитета, а ако тога нема, а у нашем привредном систему нема довољно, онда економска политика није у стању да то сасвим надокнади. Слабости у функционисању привредног система нису мале. Није реч о томе да је тржишни механизам само „закочен”, како се то често каже, па га треба потискивањем улоге државе и административних мера откочити, већ је тржишни механизам атрофиран, па му многе елементе треба изграђивати, а не само деблокирати.

Према томе, Оперативни програм мера заслужује подршку, како због интенција садржаних у мерама из првог, а вероватно и другог дела, тако и због уочавања нужности и значаја трећег дела. Неосновани су приговори што и трећи део већ није предложен. Ако се узме у обзир краткоћа времена, с једне стране, и сложеност питања која треба да буду обухваћена у њему, с друге стране, јасно је да другачије није могло бити. Такође је јасно да су се у условима кад су догађаји почели потпуно измицати контроли, морале предузимати и непопуларне, али и неопходне мере као што је регулисање личних доходака и акумулације, те поопштравање непосредне друштвене контроле цена. На основу тога не би требало доносити пребрзе закључке, да „систем клизи у административно регулисање”. Да ли је у условима атрофираности тржишног механизма требало

оčekивати да оно само, уз евентуално неке мере индиректне друштвене контроле, савлада галопирајућу инфлацију? Да ли се могло очекивати да непостојеће тржиште радне снаге успостави склад у поремећеним односима између личних доходака и акумулације? Требало би бити фанатични присталица *laissez faire* — па одговори-ти са „да” на ова питања.

Иако Оперативни програм мера у целини заслужује подршку, нека конкретна решења у њему су ипак донекле дискутабилна.

Једно од таквих питања је решење проблема диспаритета цена. Уколико није опредељење да се оне исправљају једнократним мерама, онда нема друге већ да се исправљају у ходу. Између осталог, и прилагођавањем степена непосредне друштвене контроле тако да она буде строжија код цена које су изнад паритета да би се обезбедио њихов спорији раст.

Међутим, иако су цене пољопривредних производа, да њих узмемо за пример, биле и још увек су знатно испод паритета, оне су ипак у већини стављене у строжији режим непосредне друштвене контроле. Може ли се то разумети другачије него као намера да се обезбеди њихов спорији раст од општег раста цена? А требало би да је јасно да са диспаратима цена на штету пољопривреде не, само у погледу цена производа, већ и инпута, уз одсуство ефикасног система тржишних резерви који би био у функцији, између осталог, и неопходне сигурности произвођача да ће имати коме продати своје производе и то не у бесцење и без целовитог система заштите и субвенционисања пољопривредне производње какав имају све организованије земље и с још неким слабостима у аграрној политици, пропуштамо шансу, не само да се сопственом производњом како-тако прехранимо, већ и да имамо јефтину храну и сталне, а не само спорадичне и случајне вишкове за извоз. А шта би то значило за општу стабилизацију, и не само за неке регионе, није потребно образлагати.

Друго дискутабилно питање је камата. Снижавање каматних стопа за пољопривреду било је више него потребно, јер су просечне каматне стопе у пољопривреди и прехранбеној индуст-

рији у 1985. години, а такође и у првом полутодишту ове године, биле просечно 34,5%, а у осталој индустрији 24%. Дакле, скоро упола веће у производњи хране. До тога је дошло због много већег повећања каматних стопа на реесконтне кредите него на остале кредите. Садашњим снижењем каматно оптерећење за пољопривреду ће се смањити, али ће још увек бити веће него у осталој привреди, што није нормално.

У привреди која се определила за реално позитивне каматне стопе, нормално би било да се снижење каматног оптерећења пољопривреде остварује претежно регресирањем, али то не иде, већ се прибегава снижавању опште каматне стопе.

Данас је сасвим извесно да се реалне позитивне каматне стопе не могу остваривати њиховим подизањем на номинално висок ниво, већ ревалоризовањем главнице, барем када је реч о ануитетним, тј. дугорочним кредитима. Могло би се стога рећи да има оправдања да се привремено не инсистира на остваривању реално позитивне каматне стопе на дугорочне кредите док се не операционализује прави алгоритам обрачуна ануитета и не изврше одговарајуће промене у обрачунском систему.

Политика каматних стопа мора се посматрати и у светлу финансијске консолидације. Она, наравно, не подразумева само бављење последицама, регулисањем раније насталих курсних разлика, већ једнако и спречавањем настајања нових у текућем пословању.

Ако се снижавање пасивних, уместо повећања активних каматних стопа још и може схватити као мера за обезбеђење прихода за покриће курсних разлика у банкама, то се тешко може рећи за снижавање активних каматних стопа. Непокривене тј. разграничене курсне разлике у банкарском систему биће, стога, ове године можда веће него икада. Шта непокривене курсне разлике у банкама, заправо, значе? Ништа друго него бесповратне и бескаматне кредите привреди. С тог становишта разграничавање и задржавање непокривених курсних разлика у банкама, би се још и могло сматрати доприносом финансијској консолидацији привреде, али је то истовремено

стварање фиктивне aktive у банкама, а тиме и њиховог све бржег атрофирања. Требало би да је јасно да не може бити здраве и стабилне привреде с болесним банкарским сектором.

Очитљедно да се наше друштво колеба кад је реч о каматној политици, да је у дилеми какве каматне стопе треба да примењује. Дилема, што је најгоре, није измишљена. Сигурно је да реално негативне каматне стопе имају лоше перформансе у погледу штедње, обима и рационалности инвестиција, а то значи и у погледу ефикасности производње. Али, с друге стране, истина је и то да привреда са садашњим степеном ефикасности и половичним коришћењем капацитета не може поднети реално позитивне каматне стопе тј, не може пословати без дотације без тзв. дужничког /инфлационог/ добитка, који се прибавља помоћу реално негативних каматних стопа.

Налазимо се очито на раскршћу: или ћемо примењивати реално негативне каматне стопе, без обзира како их ми звали програмиране, очекиване и сл. и олакшавати позицију привреде, али и бити изложени негативним импликацијама, очекујући да ће се дезинфлација остварити на неки други начин, можда сама од себе; или ћемо примењивати реално позитивне каматне стопе, као један, али не би било добро да остане једини облик економске принуде да се средства морају проширено репродуковати, да се мора ефикасно пословати или — пропадати. Избор, очитљедно, није лагодан али ће бити неизбежан приликом доношења III дела Оперативног програма.

ПРЕДСЕДНИК ДР МИЛЕНКО БОЈАНИЋ:

Хвала лепо.

Мислим да је реч тражио друг Миливоје Лаушевић, делегат из Црне Горе.

МИЛИВОЈЕ ЛАУШЕВИЋ /СР Црна Гора/:

Друже председниче, другарице и другови делегати, у добијеним материјалима и у уводном

излагању друга Земљарича, потпредседника Савезног извршног вијећа, и расправе на одборима, произлази јасна али и забрињавајућа оцјена да су привредна кретања, и поред релативно динамичне стопе раста физичког обима индустријске производње и запослености у суштини супротна одређењима из средњорочног плана и Резолуције о остваривању тог плана у овој години, на скоро свим кључним тачкама друштвене репродукције.

Умјесто пресијецања негативних трендова из прошлих година и заокрета у привреди на почетку ове године, све више се продубљавају и заоштравају негативне тенденције. То је посебно дошло до изражаја у привредама појединих република и социјалистичких аутономних покрајина. Међутим, и поред оваквих оцјена у Анализи нијесу до краја сагледани сви узроци оваквог стања, већ се оно више описује и анализирају се посљедице. То је, по мом мишљењу, основна слабост Анализе и свих пратећих материјала.

Ово тим пре што је ова Анализа требала да послужи или је послужила као основа за доношење допунских мјера за ублажавање неповољних тендеција у привреди земље. Плашим се да без јасно сагледаних узрока, посебно на неким секторима није могуће утврдити ефикасне мјере за пресијецање негативних трендова, нашта с правом претендира Савезно извршно вијеће код предлагања нових мјера, које су и данас на дневном реду.

Очитљедно да мјере текуће економске политике, утврђене Резолуцијом о остваривању Друштвеног плана за ову годину или нијесу примјерене тежини проблема или се касни на доношењу, односно спровођењу већ донесених мјера економске политике.

У вези с тим неопходно је оцијенити:

Прво, колико је кашњење у доношењу мјера економске политике предвиђених у Резолуцији, проузроковало неповољна привредна кретања у првој половини ове године. Када ово истичем мислим, прије свега, на кашњење доношења мјера за финансијску консолидацију привреде и банака, Закона о курсним разликама, утврђивању политике каматних стопа, договора о заједничким основама за финансирање опште-

друштвених и заједничких потреба и друго, чије је доношење било предвиђено за јануар и фебруар и март мјесец ове године.

Убијеђен сам да су ове мјере благовремено донешене и досљедно обезбијеђено њихово спровођење, те би стање у неким секторима било знатно повољније.

Друго, колико је недосљедно спровођење донешених мјера проузроковало овакво стање? Многе мјере се или не спроводе или недосљедно спроводе, што проузрокује одступање од утврђене политике развоја. Зар би нам требало доношење Закона о привременој забрани располагања дијела друштвених средстава за личне дохотке и Препоруке о усклађивању опште и заједничке потрошње, да је досљедно реализовано из Резолуције о остваривању плана и јасно дефинисана политика развоја и у Друштвеном договору утврђене заједничке основе и мјерила за исплату личних доходака.

Зато у цјелини треба подржати захтјев друга Микулића, истакнутог у говору од 15. маја ове године, да се до краја инсистира на досљедном спровођењу донесених мјера економске политике.

Треће, најкрупнији проблеми испољени су на сектору цијена. Инфлација вртоглаво расте и умјесто предвиђених 3% мјесечно, у првих шест мјесеци ове године, цијене су повећаване по двоструко већој стопи раста. То је обезвриједило и све друге резултате у организацијама удруженог рада, па умјесто борбе за већу продуктивност, доходак и извоз, оријентисане су на повећање цијена.

Мислим да су и неке мјере економске политике биле више усмјерене на рјешавање последица, а не за неутрализацију узрока недовољних резултата, па и инфлације, као најнеураличније тачке у привреди наше земље.

Дубоко сам убијеђен да су, поред структуралних промјена, један од основних узрока неконтролисаног раста цијена, високе камате и курсне разлике.

У Анализи су саопштени подаци да су крајем прошле године курсне разлике износиле преко четири хиљаде милијарди динара, а у првом кварталу ове године још следећих двије

хиљаде милијарди. Дода ли се томе и хиљаду и 200 милијарди нових динара нето камата, онда се може схватити колики је то терет био за привреду земље.

Овај износ је привреда морала да плати или је већ платила. Пошто тих пара у дохотку није било, привреда је највећи дио овог терета превалила на цијене. Тај огромни трошковни вал на цијене поништава и све друге резултате и позитивне ефекте који се постижу у привреди и као резултат тог удара имамо рекордни пораст цијена за шест мјесеци са 91% у односу на исти период прошле године.

При том треба имати у виду да је утицај камата на пораст цијена око 28%, а курсних разлика око 25% /према неким институцијама/.

При свему томе треба посебно истаћи да је највећи дио ових камата, а добрим дијелом и курсних разлика, припао становништву, чиме је извршен притисак на тражњу, а тиме и раст цијена на домаћем тржишту, уз смањивање извоза. То значи да високе камате, а дијелом и курсне разлике имају мултипликативно дејство на инфлацију /једном кроз повећање трошкова, а други пут кроз повећање тражње/. Није на одмет да се и овом приликом подсетимо на учинак неких мјера економске политике које су спровођене у последње 3—4 године. Ми смо се у 1982. години, у складу с Дугорочним програмом економске стабилизације, определијели на предузимање комплексних и конзистентних мјера економске политике и развојне политике, како би се обезбиједило повећање производње и извоза, као и обарање инфлације која је сада била 30%. Као кључно опредјељење у вођењу економске политике заснивало се на увођењу реалних економских категорија, прије свега, реалних камата и реалног курса динара. Не може се спорити дјелотворност ових мјера у условима перфектног функционисања свих компоненти привредног система.

Међутим, у ненормалним условима једнострана примјена ових категорија проузроковала је контра продуктивне учинке, што су потврдили остварени резултати у привреди земље у последње три године. Умјесто оживљавања привреде и извоза и обуздавања инфлације, ми смо

имали пад привредне активности, /посматрано кроз стопу раста друштвеног производа/ стагнацију извоза, /и поред стравичне девалвације динара за преко 15 пута у односу на 1980. годину/ тражња кредита није смањена, а враћање узетих кредита је успорено путем репрограмирања дијела иностраних и домаћих кредита. Цијене неконтролисано расту, /у мају мјесецу ове године су биле веће за 12,5 пута у односу на 1980. годину/ с тим што су у јуну ове године достигле рекордни раст од 91%. Губици енормно расту у цијелој привреди, с тим што они представљају посебан проблем у привредама недовољно развијених република и САП Косову. Неликвидност се све више заоштрава и озбиљно угрожава текућу репродукцију. Значи, огољела примјена политике реалних камата и курса динара, због изостанка осталих мјера, посебно мјера на сектору финансијске консолидације привреде и реструктурирања привреде, не само да није дала очекиване резултате, већ је подстакла инфлацију и обезвриједила корисне учинке осталих мјера.

Ови и други проблеми се у још оштријој форми испољавају у привредно недовољно развијеним социјалистичким републикама и САП Косову, а посебно у СР Црној Гори, СР Македонији и САП Косову, што су потврдили и подаци и оцјене дате у Анализи о финансијском положају привреде и банака, коју смо ових дана разматрали на одборима. Ради илустрације ових проблема, истаћи ћу само неколико података о финансијској ситуацији у СР Црној Гори: иако је у последњих пет година физички обим индустријске производње /посебно физички обим/ остварен по знатно већој стопи раста од просјека земље, друштвени производ стагнира, а губици се повећају. Основни разлози за овакво стање су: ниска ефикасност уложених средстава, пад продуктивности рада, неповољан положај у примарној расподјели, али и изузетно висока задуженост, а у вези с тим, и високе курсне разлике и камате. Степен задужености СР Црне Горе је већи за 2,5 пута а курсне разлике 4 пута у односу на просјек земље.

У последње три године црногорска привреда је морала издвајати 37—41% друштвеног про-

извода за измирање обавеза по ануитетима. То је стравично исцрпљивало привреду Републике и озбиљно угрожавало одвијање текуће репродукције. Због високих обавеза по кредитима, прошле године је остало неизмирено преко 27 милијарди динара за камате, и преко 12 милијарди за отплате, с тим што је највећи дио ануитета плаћен краткорочним позајмицама што је, због високих камата, проузроковало допунско оптерећење привреде и пораст губитака који су, крајем прошле године, достигли 15% оствареног дохотка, што је за 3 пута више од просјека земље.

Ради ублажавања ових проблема, у току је интензивна активност на утврђивању програма финансијске консолидације привреде и банака у СР Црној Гори. Тим програмом су обавезне све организације удруженог рада да припреме своје програме финансијске консолидације, с оријентацијом, прије свега, на сопствене снаге, на повећано коришћење капацитета и повећање економије.

Међутим, и поред ових активности у Републици, о успијешној финансијској консолидацији се не може говорити ако се на адекватан и принципијелан начин не ријеша проблем курсних разлика, проблем недостатка обртних средстава, као и не ублаже проблеми неликвидности. С тог аспекта, предложене мјере СИБ-а, прије свега, на неутралисању неких од ових узрока за неповољне трендове у привреди земље, заслужују подршку, посебно мјере усмјерене за подстицање производње и извоза и обарање инфлације.

Међутим, ако желимо дугорочнији учинак ових мјера, морамо обезбиједити досљедно спровођење комплексних мјера предвиђених Дугорочним програмом економске стабилизације, као и убрзати доношење Резолуције о остваривању плана предвиђених за ову годину, посебно мјера за финансијску консолидацију привреде и банака на подручју привредно-недовољно развијених република и САП Косова укључујући ту и регулисање проблема курсних разлика. Ово тим прије, што је потпредсједник СИБ-а у свом експозеу истакао да ће нове мјере отежати положај привреде која није извозно оријентисана, а то су

по правилу привреде из недовољно развијених република и САП Косова.

Због тога је неопходно сагледати утјецај нових мјера на остваривање политике бржег развоја привредно недовољно развијених република и Покрајине Косова и утврдити посебне мјере за ублажавање негативних учинака ових мјера на остваривање у Друштвеном плану и Резолуцији утврђених задатака за развој ових подручја.

Међутим, да би створили услове за трајна и примјенива рјешења тежини ситуације, код предлагања нових мјера треба омогућити њихово претходно тестирање у организацијама удруженог рада, како не бисмо морали брзо мијењати неке законе који нијесу ни ступили на снагу због немогућности њихове примјене.

Убјеђен сам да се очекивани заокрети не могу правити без крупних промјена и досљедног спровођења донесених мјера.

Хвала на пажњи.

ПРЕДСЕДНИК ДР МИЛЕНКО БОЈАНИЋ:

Констатујем да је листа пријављених дискутаната исцрпена. Ипак питам, да ли се још ко јавља за реч?

Има реч делегат Јоже Глобачник.

JOŽE GLOBAČNIK (SR Slovenija):

Другарце и другови делегати, друже председниче, ја сам заправо жеleo да коментаришем тачку 6. став 3. предлога закључака, јер сматрам да у погледу суштине тог трећег става не може бити спора, јер се ми као Веће обавезујемо да ћемо што пре оценити потребу измена и допуна Закона о друштвеној контроли цена. Мислим да то само по себи може бити добро, јер много штошта у пракси не ваља, треба прво, вероватно оценити шта је добро а што не, па онда видети да ли шта менјати.

И поред тога што је Одбор за тржиште и цене, у вези овог става, дао одређени амандман, мислим да се суштину тог става, таква каква јесте, може и прихватити.

Међутим, ја сам више хтео да говорим о методу по коме се такви закључци предлажу, пишу, итд. Читао сам све записнике наших радних тела (радних тела нашег Већа) која су расправљала о кретањима у овом времену на бази Резолуције за ову годину. Ни у једном записнику нисам одлучено нашао захтев или предлог да би требало менјати тај Закон. Но, то није битно, битно је да је у коначној фази тај предлог ушао у предлог закључака. При том мислим да смо ми заправо дискусију, на нашим радним телима водили, не само као делегати овог Већа, већ је водили равноправно, заједно с друговима из Савезног извршног већа, јер ми ту нисмо у партнерском односу, већ смо ту као људи који имамо готово исте циљеве.

Према томе, чини ми се нормалним, да су другови ову идеју о хитности и потреби разматрања овог Закона, у првом реду другови из органа Савезне управе и Савезног извршног већа, изнели на надлежном радном телу, које ће, пре или касније, вршити детаљнију анализу потребе измене Закона, па онда и услађавања тог Закона. Мислим чак да смо могли у једној таквој претходној информацији у надлежном радном телу нашег Већа и трасирати неке основне пунктове где се можда приказују проблеми, итд. Зато мислим да би због више такта у стварању тих закључака, па онда и због олакшања каснијег усклађивања, требало више поштовати једну праксу да се, не у коначној фази писања закључака, већ приликом настајања тих закључака у надлежним телима, дају адекватне информације, јер вероватно ако буде аргумената, нема разлога да их радна тела не би прихватила.

Дакле, још једном да поновим, не смета идеја, суштину, већ оно нашта сам хтео да упозорим, то је метод настајања и предлаганја тих закључака.

ПРЕДСЕДНИК ДР МИЛЕНКО БОЈАНИЋ:

Само да се разумемо. Знам, ви сте дали једно упозорење, мишљење, коментар, сугестију. Није амандман.

Да ли се још ко јавља за реч? /Нико/

Пошто се више нико не јавља за реч, закључујем претрес.

Предлажем да прихватимо предлог закључака које је Већу предложио Одбор за друштвени план и развојну политику, с изменом коју је Одбор за план усагласио с Одбором за развој неразвијених подручја.

Сада стављам на гласање.

Ко је за, молим да дигне руку. /*Сви*/

Да ли је ко *против*? /*Нико*/

Да ли се ко *уздржава* од гласања? /*Нико*/

Објављујем да је Веће, поводом разматрања Анализе остваривања политике друштвено-економског развоја, утврђене у Резолуцији за 1986. годину, усвојило закључке у тексту који је предложио Одбор за друштвени план и развојну политику.

Прелазимо на *другу* тачку дневног реда:

Утврђивање Предлога закона о допуни Закона о кредитним основама с иностранством

Отварам општи претрес о Предлогу закона.

Ко жели реч? /*Нико*/

Отварам претрес текста о Предлогу закона у појединостима.

Ко жели реч? /*Нико*/

Да ли су све делегације сагласне да се овај Закон утврди у предложеном тексту? /*Сагласне су*/

Ако смо у томе сагласни, молим делегације да приступе коначном изјашњавању о Предлогу овог закона у целини.

Молим Делегацију Скупштине СР Босне и Херцеговине да се изјасни, да ли је за? /*Да*/
Делегацију Собрања СР Македоније? /*Да*/
Делегацију Скупштине СР Словеније? /*Да*/
Делегацију Скупштине СР Србије? /*Да*/
Делегацију Скупштине САП Војводине? /*Да*/
Делегацију Скупштине САП Косова? /*Да*/
Делегацију Сабора СР Хрватске? /*Да*/
Делегацију Скупштине СР Црне Горе? /*Да*/

Пошто су се све делегације изјасниле за, објављујем да је Веће усвојило Закон о допунама Закона о кредитним односима с иностранством у предложеном тексту. *

Прелазимо на *трећу* тачку дневног реда:

Утврђивање Предлога закона о измени и допуни Закона о обављању привредних делатности у иностранству

Отварам општи претрес о Предлогу закона.

Да ли ко жели реч? /*Нико*/

Отварам претрес текста о Предлогу закона у појединостима.

Ко жели реч? /*Нико*/

Да ли су све делегације сагласне да се овај Закон утврди у предложеном тексту? /*Сагласне су*/

Ако смо у томе сагласни а све делегације имају овлашћења да се у име својих скупштина могу изјаснити о Предлогу овог закона у целини, приступамо коначном изјашњавању:

Молим Делегацију Скупштине СР Босне и Херцеговине да се изјасни, да ли је за? /*Да*/
Делегацију Собрања СР Македоније? /*Да*/
Делегацију Скупштине СР Словеније? /*Да*/
Делегацију Скупштине СР Србије? /*Да*/
Делегацију Скупштине САП Војводине? /*Да*/
Делегацију Скупштине САП Косова? /*Да*/
Делегацију Сабора СР Хрватске? /*Да*/
Делегацију Скупштине СР Црне Горе? /*Да*/

Пошто су се све делегације изјасниле за, објављујем да је Веће усвојило Закон о изменама и допунама Закона о обављању привредних делатности у иностранству, у предложеном тексту. *

Четврта тачка дневног реда:

Утврђивање Предлога закона о изменама и допунама Закона о улагању средстава страних лица у домаће организације удруженог рада

Отварам општи претрес о Предлогу закона.

Да ли се ко јавља за реч? /*Нико*/

Отварам претрес текста о Предлогу закона у појединостима.

Констатујем да је Одбор за економске одnose с иностранством у међувремену поднео Већу извештај, где је извршена верификација

* Закон је објављен у „Службеном листу СФРЈ”, бр. 38 од 11. јула 1986. године

* Закон је објављен у „Службеном листу СФРЈ”, бр. 38 од 11. јула 1986. године

Предлога наведеног закона, те констатовано да треба извршити, сходно извештају Одбора од 7. јула, следеће измене:

Прво, на крају члана 3. брисати речи: „односно уговором са страним лицем”.

Друго, у члану 4. у ставу 1. у другом реду после речи: „средствима”, затворити заграду, а у трећем реду после речи: „средстава”, брисати заграду.

Треће, став 2. члана 4. треба да гласи:

„Плаћања из става 1. овог члана не терети право на увоз и плаћање у иностранству, утврђено савезним законом”.

Одбор предлаже да у таквом тексту утврдимо овај Предлог. Према томе, толико о овој верификацији коју сам прочитао, и о којој сте писмено обавештени.

Да ли се ко јавља за реч о претресу текста у појединостима?

Прелазимо на гласање.

Пошто делегације располажу овлашћењима да се у име својих скупштина могу изјаснити о Предлогу овог закона у целини, приступамо изјашњавању:

Молим Делегацију Скупштине СР Босне и Херцеговине да се изјасни, да ли је за? /Да/
Делегацију Собрања СР Македоније? /Да/
Делегацију Скупштине СР Словеније? /Да/
Делегацију Скупштине СР Србије? /Да/
Делегацију Скупштине САП Војводине? /Да/
Делегацију Скупштине САП Косова? /Да/
Делегацију Сабора СР Хрватске? /Да/
Делегацију Скупштине СР Црне Горе? /Да/

Пошто су се све делегације изјасниле за, објављујем да је Веће усвојило Закон о изменама и допунама Закона о улагању средстава страних лица у домаће организације удруженог рада, у предложеном и верификованом тексту.*

Прелазимо на пету тачку дневног реда:

Утврђивање Предлога закона о изменама и допунама Закона о промету робе и услуга с иностранством

Отварам општи претрес о Предлогу закона.
Ко жели реч? /Нико/

Пре отварања претреса текста у појединостима, такође желим да констатујем да је Одбор за економске односе с иностранством извршио верификацију Предлога закона и унео промене у члану 3. у ставу 4; речи „из става 3.” треба да гласе „из става 1.”.

Друго, у члану 3. у ставу 5. у првом реду после речи „удруженог рада” треба додати речи „које су утврдиле извозне програме”.

Став 6. члана 3. треба да гласи „На основу извештаја о извршавању извозних програма из става 5. овог члана, савезни орган управе из тог става предложиће повећање, односно смањење подстицајних мера, о чему одлучује Савезно извршно веће на основу става 4. овог члана”.

У члану 6. у другом ставу речи „нови став 1.” треба да се каже „нови став 3.”.

У члану 6. у другом ставу у другом реду речи „и висину” треба заменити речима „у висини”.

Одбор предлаже да ову верификацију текста прихватимо као саставни део Предлога закона.

Да ли се ко јавља у претресу текста у појединостима? /Нико/

Да ли су све делегације сагласне да се овај Закон утврди у предложеном тексту? /Сагласне су/

Пошто смо с тим сагласни, а делегације скупштина имају и овде овлашћења да се у име својих скупштина изјасне о Предлогу овог закона у целини, приступамо коначном изјашњавању:

Молим Делегацију Скупштине СР Босне и Херцеговине да се изјасни, да ли је за? /Да/
Делегацију Собрања СР Македоније? /Да/
Делегацију Скупштине СР Словеније? /Да/
Делегацију Скупштине СР Србије? /Да/
Делегацију Скупштине САП Војводине? /Да/
Делегацију Скупштине САП Косова? /Да/
Делегацију Сабора СР Хрватске? /Да/
Делегацију Скупштине СР Црне Горе? /Да/

Пошто су се све делегације изјасниле за, објављујем да је Веће усвојило Закон о изменама и допунама Закона о промету робе и услуга с

* Закон је objavljen у „Službenom listu SFRJ”, br. 38 od 11. jula 1986. godine

иностранством, у предложеном и верификованом тексту.*

Прелазимо на шесту тачку дневног реда:

Утврђивање Предлога закона о изменама и допунама Царинског закона

Отварам општи претрес о Предлогу закона.

Да ли ко жели реч? /Нико/

Отварам претрес текста о Предлогу закона у појединостама.

Да ли ко жели реч? /Нико/

Да ли су све делегације сагласне да се овај Закон утврди у предложеном тексту? /Сагласне су/

Пошто смо се сагласили с утврђивањем Предлога овог Закона, а делегације скупштина република и покрајина располажу овлашћењима да се у име својих скупштина могу изјаснити о Предлогу овог закона у целини, приступамо коначном изјашњавању:

Молим Делегацију Скупштине СР Босне и Херцеговине да се изјасни, да ли је за? /Да/ Делегацију Собрања СР Македоније? /Да/ Делегацију Скупштине СР Словеније? /Да/ Делегацију Скупштине СР Србије? /Да/ Делегацију Скупштине САП Војводине? /Да/ Делегацију Скупштине САП Косова? /Да/ Делегацију Сабора СР Хрватске? /Да/ Делегацију Скупштине СР Црне Горе? /Да/

Пошто су се све делегације изјасниле за, објављујем да је Веће усвојило Закон о изменама и допунама Царинског закона, у предложеном тексту.**

Прелазимо на седму тачку дневног реда:

Утврђивање Предлога закона о допуни Закона о покрићу курсних разлика насталих код банака до 31. децембра 1984. године по основу промене курса динара и по основу текућег девизног пословања банака

Отварам општи претрес о Предлогу закона.

Ко жели реч? /Нико/

Извештај Одбора за кредитно-монетарни систем је подељен.

Отварам претрес текста о Предлогу закона у појединостама.

Да ли ко жели реч? /Нико/

Да ли су све делегације сагласне да се овај Закон утврди у предложеном тексту? /Сагласне су/

Пошто смо се сагласили да утврдимо Предлог овог закона, а делегације скупштина имају овлашћења да се у име својих скупштина могу изјаснити о Предлогу овог закона у целини, приступамо коначном изјашњавању:

Молим Делегацију Скупштине СР Босне и Херцеговине да се изјасни, да ли је за? /Да/ Делегацију Собрања СР Македоније? /Да/ Делегацију Скупштине СР Словеније? /Да/ Делегацију Скупштине СР Србије? /Да/ Делегацију Скупштине САП Војводине? /Да/ Делегацију Скупштине САП Косова? /Да/ Делегацију Сабора СР Хрватске? /Да/ Делегацију Скупштине СР Црне Горе? /Да/

Пошто су се све делегације изјасниле за, објављујем да је Веће усвојило Закон о допуни Закона о покрићу курсних разлика насталих код банака до 31. децембра 1984. године по основу промене курса динара и по основу текућег девизног пословања банака, у предложеном тексту.*

Обавештавам делегате да је код тачке 8. Утврђивање Предлога закона о обезбеђењу средстава за регрес дела трошкова по основу камата на кредите за намене у оквиру селективног програма у пољопривреди коришћен у II полутодишту 1986. године усаглашен овај текст Предлога закона; међутим, извештај није стигао.

JAN JERNEJ (SR Slovenija):

Sada se kuca izveštaj, pa da sačekamo tu tačku.

ПРЕДСЕДНИК ДР МИЛЕНКО БОЈАНИЋ:

Питах Веће да ли се слаже да ову тачку померимо за крај седнице? /Слажу се/

* Zakon je objavljen u „Službenom listu SFRJ”, br. 38 od 11. jula 1986. godine

** Isto.

* Zakon je objavljen u „Službenom listu SFRJ”, br. 38 od 11. jula 1986. godine

Девета тачка дневног реда:

Утврђивање предлога закона о ратификацији Усаглашеног записника о консолидацији дуга Социјалистичке Федеративне Републике Југославије

Отварам општи претрес о Предлогу закона.
Да ли се ко јавља за реч? */Нико/*

Отварам претрес текста о Предлогу закона у појединостима.

Да ли се ко јавља за реч? */Нико/*

Према томе, да ли смо сагласни да се овај Закон утврди у предложеном тексту? */Сагласне су/*

Пошто смо се с тим сагласили, а како делегације располажу овлашћењима да се у име својих скупштина могу изјаснити о Предлогу овог закона у целини, приступамо коначном изјашњавању:

Молим делегације да се изјасне:

Делегацију СР Босне и Херцеговине? */Да/*

Делегацију Собрања СР Македоније? */Да/*

Делегацију Скупштине СР Словеније? */Да/*

Делегацију Скупштине СР Србије? */Да/*

Делегацију Скупштине САП Војводине? */Да/*

Делегацију Скупштине САП Косова? */Да/*

Делегацију Сабора СР Хрватске? */Да/*

Делегацију Скупштине СР Црне Горе? */Да/*

Пошто су се све делегације изјасниле за, објављујем да је Веће усвојило Закон о ратификацији Усаглашавања записника о консолидацији дуга Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, у предложеном тексту.

Десета тачка дневног реда:

Утврђивање Предлога закона о ратификацији Усаглашеног записника о делимичном одлагању потраживања која доспевају за наплату југословенским организацијама у конвертибилним валутама у 1986. години за испоруку робе и реализацију пројеката у цивилном и војном сектору у Ираку

Отварам општи претрес о Предлогу закона.
Да ли се ко јавља за реч? */Нико/*

Отварам претрес текста о Предлогу закона у појединостима.

Да ли се ко јавља за реч? */Нико/*

Према томе, да ли су све делегације сагласне да се овај Закон утврди у предложеном тексту с примедбом Законодавно-правне комисије нашег Већа, која вам је достављена? */Сагласне су/*

Пошто смо утврдили Предлог, а делегације скупштина република и покрајина располажу овлашћењима да се у име својих скупштина изјасне о Предлогу овог закона у целини, приступамо коначном изјашњавању.

Молим делегације да се изјасне:

Делегацију СР Босне и Херцеговине? */Да/*

Делегацију Собрања СР Македоније? */Да/*

Делегацију Скупштине СР Словеније? */Да/*

Делегацију Скупштине СР Србије? */Да/*

Делегацију Скупштине САП Војводине? */Да/*

Делегацију Скупштине САП Косова? */Да/*

Делегацију Сабора СР Хрватске? */Да/*

Делегацију Скупштине СР Црне Горе? */Да/*

Пошто су се све делегације изјасниле за, објављујем да је Веће усвојило Закон о ратификацији Усаглашеног записника о делимичном одлагању потраживања која доспевају за наплату југословенским организацијама у конвертибилним валутама у 1986. години за испоруку робе и реализацију пројеката у цивилном и војном сектору у Ираку, у предложеном тексту, с примедбом Законодавно-правне комисије нашег Већа, садржаном у извештају Одбора за економске односе с иностранством од 7. јула ове године?

Одбор за економске односе с иностранством предложио је да наше Веће, поводом доношења овог Закона, усвоји и следећи закључак:

Веће република и покрајина задужује Савезно извршно веће да до краја октобра припреми и достави информацију о свим аранжманима о куповини нафте из свих земаља из којих нафту увозимо, дакле, сви услови /валутна подручја, утицај на утврђени енергетски биланс, итд./.

Да ли ко жели реч о предлогу овог закључка? */Не жели/*

Стављам предлог овог закључка на пласање.

Ко је за, молим да дигне руку. */Сви/*

Да ли је ко *против*? */Нико/*

Да ли се ко *уздржава* од пласања? */Нико/*

Објављујем да је Веће, поводом доношења Закона о ратификацији Усаглашеног записника о делимичном одлагању потраживања која доспевају за наплату југословенским организацијама у конвертибилним валутама у 1986. години, за испоруку робе и реализацију пројеката у цивилном и војном сектору у Ираку, усвојило и закључак у тексту који сам прочитао.

Прелазимо на *једанаесту* тачку дневног реда:

Утврђивање Предлога закона о начину кредитирања одложене наплате потраживања и о начину наплате дела потраживања која доспевају у 1986. години по основу извођења инвестиционих радова и извоза робе и услуга у Ирак

Отварам општи претрес Предлога закона.

Ко жели реч? */Нико/*

Отварам претрес текста о Предлогу закона у појединостима?

Ко жели реч? */Нико/*

Да ли су све делегације сагласне да се овај Закон утврди у предложеном тексту? */Сагласне су/*

Пошто смо се сагласили да се утврди овакав Предлог закона, а делегације скупштина република и покрајина имају овлашћење да се у име својих скупштина изјасне о Предлогу закона у целини, приступамо коначном изјашњавању:

Молим делегацију Скупштине СР Босне и

Херцеговине да се изјасни, да ли је за? */Да/*

Делегацију Собрања СР Македоније? */Да/*

Делегацију Скупштине СР Словеније? */Да/*

Делегацију Скупштине СР Србије? */Да/*

Делегацију Скупштине САП Војводине? */Да/*

Делегацију Скупштине САП Косова? */Да/*

Делегацију Сабора СР Хрватске? */Да/*

Делегацију Скупштине СР Црне Горе? */Да/*

Пошто су се све делегације изјасниле за, објављујем да је Веће усвојило Закон о начину кредитирања одложене наплате потраживања и о начину наплате дела потраживања која доспевају у 1986. години по основу извођења инвестиционих радова и извоза робе и услуга у Ираку, у предложеном тексту.

Одбор за економске односе с иностранством, предложио је да Веће, поводом доноше-

ња овог Закона, усвоји закључке који су садржани у извештају Одбора за економске односе с иностранством, од 10. јула о. г. Извештај сте добили, али ћу ипак ово прочитати:

„Савезно извршно веће доставиће Већу република и покрајина извештај о томе колико има неискоришћених кредита по раније одложеној наплати потраживања према Ираку из периода 1983, 1984. и 1985. године, и из којих разлога ти кредити нису искоришћени у том периоду”.

Да ли ко жели реч у вези с предлогом ових закључака? */Не жели/*

Стављам предлог закључака Већа на гласање.

Ко је за, молим да дигне руку. */Сви/*

Да ли је ко *protiv*? */Нико/*

Да ли се ко *уздржава* од гласања? */Никс/*

Објављујем да је Веће, поводом доношења Закона о начину кредитирања одложене наплате потраживања и о начину наплате дела потраживања која доспевају у 1986. години, по основу извођења инвестиционих радова и извоза робе и услуга у Ирак, у тексту који је предложио Одбор за економске односе с иностранством, усвојило овај закључак.

Прелазимо на *дванаесту* тачку дневног реда:

Утврђивање Предлога закона о обезбеђивању средстава за допринос Социјалистичке Федеративне Републике Југославије Светском програму хране за 1985. и 1986. годину

Отварам општи претрес о Предлогу закона.

Да ли ко жели реч? */Нико/*

Отварам претрес текста о Предлогу закона у појединостима.

Да ли се ко јавља за реч? */Нико/*

Према томе, да ли су све делегације сагласне да се овај предлог утврди у предложеном тексту? */Сагласне су/*

Пошто делегације располажу овлашћењима да у име својих скупштина могу да се изјасне о Предлогу овог закона у целини, приступамо коначном изјашњавању:

Молим Делегацију Скупштине СР Босне и

Херцеговине да се изјасни да ли је за? */Да/*

Делегацију Собрања СР Македоније? */Да/*

Делегацију Скупштине СР Словеније? /Да/
 Делегацију Скупштине СР Србије? /Да/
 Делегацију Скупштине САП Војводине? /Да/
 Делегацију Скупштине САП Косова? /Да/
 Делегацију Сабора СР Хрватске? /Да/
 Делегацију Скупштине СР Црне Горе? /Да/

Пошто су се све делегације изјасниле за, објављујем да је Веће усвојило Закон о обезбеђивању средстава за допринос Социјалистичке Федеративне Републике Југославије Светском програму хране (WFP) за 1985. и 1986. годину, у предложеном тексту.*

Прелазимо на *тринаесту* тачку дневног реда:

Предлог закона о ратификацији Уговора између СФРЈ и Мађарске Народне Републике о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину, с Протоколом

Отварам општи претрес о Предлогу закона.
 Да ли се ко јавља за реч? /Нико/

Отварам претрес текста о Предлогу закона у појединостима.

Да ли се ко јавља за реч? /Нико/

С обзиром да доношење овог Закона спада у равноправан делокрут рада нашег и Савезног већа Скупштине СФРЈ, као и да су скупштине свих република и аутономних покрајина дале сагласност на Предлог овог закона у целини, односно овластиле своје делегације да се о њему изјасне у целини, приступамо коначном изјашњавању:

Молим Делегацију Скупштине СР Босне и Херцеговине да се изјасни, да ли је за? /Да/
 Делегацију Собрања СР Македоније? /Да/
 Делегацију Скупштине СР Словеније? /Да/
 Делегацију Скупштине СР Србије? /Да/
 Делегацију Скупштине САП Војводине? /Да/
 Делегацију Скупштине САП Косова? /Да/
 Делегацију Сабора СР Хрватске? /Да/
 Делегацију Скупштине СР Црне Горе? /Да/

Пошто су се све делегације изјасниле за, објављујем да је Веће усвојило Закон о ратификацији Уговора између Социјалистичке Федеративне

Републике Југославије и Мађарске Народне Републике о избегавању двоструког опорезивања у односу на порез на доходак и на имовину, с Протоколом, у предложеном тексту, с примедбама Законодавно-правне комисије Већа наведеним у извештају од 18. јуна 1986. године, о чему ће бити обавештено и Савезно веће.

Прелазимо на *четрнаесту* тачку дневног реда:

Утврђивање Предлога закона о престанку важења Закона о обезбеђењу средстава за финансирање изградње „Споменика победе“

Отварам општи претрес о Предлогу закона.
 Да ли ко жели реч? /Нико/

Отварам претрес текста о Предлогу закона у појединостима.

Да ли ко жели реч? /Нико/

Да ли су све делегације сагласне да се овај Закон утврди у предложеном тексту? /Сагласне су/

Пошто смо се сагласили с утврђивањем Предлога овог Закона, а делегације скупштине република и покрајина имају овлашћења да се у име својих скупштине могу изјаснити о Предлогу овог закона у целини, приступамо коначном изјашњавању:

Молим Делегацију Скупштине СР Босне и Херцеговине да се изјасни, да ли је за? /Да/
 Делегацију Собрања СР Македоније? /Да/
 Делегацију Скупштине СР Словеније? /Да/
 Делегацију Скупштине СР Србије? /Да/
 Делегацију Скупштине САП Војводине? /Да/
 Делегацију Скупштине САП Косова? /Да/
 Делегацију Сабора СР Хрватске? /Да/
 Делегацију Скупштине СР Црне Горе? /Да/

Пошто су се све делегације изјасниле за, објављујем да је Веће усвојило Закон о престанку важења Закона о обезбеђењу средстава за финансирање изградње „Споменика победе“, у предложеном тексту.*

Прелазимо на *петнаесту* тачку дневног реда:

Утврђивање Предлога одлуке о измени Одлуке о утврђивању пројекције Платног биланса Југославије за 1986. годину

* Закон је објављен у „Службеном листу СФРЈ“, бр. 38 од 11. јула 1986. године

* Закон је објављен у „Службеном листу СФРЈ“, бр. 38 од 11. јула 1986. године

Отварам општи претрес о Предлогу одлуке.
Да ли се ко јавља за реч? /Нико/

Отварам претрес текста о Предлогу одлуке
у појединостима.

Ко жели реч? /Нико/

Према томе, питам да ли су све делегације сагласне да се ова Одлука утврди у предложеном тексту? /Сагласне су/

Пошто смо се сагласили с утврђивањем Предлога ове одлуке, а делегације скупштина свих република имају овлашћења да се у име својих скупштина могу изјаснити о Предлогу ове одлуке у целини, приступамо коначном изјашњавању:

Молим Делегацију Скупштине СР Босне и Херцеговине да се изјасни, да ли је за? /Да/
Делегацију Собрања СР Македоније? /Да/
Делегацију Скупштине СР Словеније? /Да/
Делегацију Скупштине СР Србије? /Да/
Делегацију Скупштине САП Војводине? /Да/
Делегацију Скупштине САП Косова? /Да/
Делегацију Сабора СР Хрватске? /Да/
Делегацију Скупштине СР Црне Горе? /Да/

Пошто су се све делегације изјасниле за, објављујем да је Веће усвојило Одлуку о измени Одлуке о утврђивању пројекције Платног биланса Југославије за 1986. годину, у предложеном тексту.

Прелазимо на *шеснаесту* тачку дневног реда:

Утврђивање Предлога одлуке о изменама и допунама Одлуке о циљевима и задацима заједничке емисионе и новчане политике и заједничких основа кредитне политике у 1986. години

Отварам општи претрес о Предлогу одлуке.
Да ли се ко јавља за реч? /Нико/

Отварам претрес текста о Предлогу одлуке
у појединостима.

Ко жели реч? /Нико/

Према томе, да ли су све делегације сагласне да се ова Одлука утврди у тексту како је предложена? /Сагласне су/

Пошто смо утврдили Предлог ове одлуке, а делегације скупштина располажу овлашћењима да се у име својих скупштина могу изјаснити о Предлогу ове одлуке у целини, приступамо коначном изјашњавању:

Молим Делегацију Скупштине СР Босне и Херцеговине да се изјасни, да ли је за? /Да/
Делегацију Собрања СР Македоније? /Да/
Делегацију Скупштине СР Словеније? /Да/
Делегацију Скупштине СР Србије? /Да/
Делегацију Скупштине САП Војводине? /Да/
Делегацију Скупштине САП Косова? /Да/
Делегацију Сабора СР Хрватске? /Да/
Делегацију Скупштине СР Црне Горе? /Да/

Пошто су се све делегације изјасниле за, објављујем да је Веће усвојило Одлуку о изменама и допунама Одлуке о циљевима и задацима заједничке емисионе и новчане политике и заједничких основа кредитне политике у 1986. години, у предложеном тексту.*

Одбор за кредитно-монетарни систем предложио је Већу да, поводом доношења ове Одлуке, усвоји и следећи закључак:

„Савезно извршно веће ће сагледати целокупни механизам кредитирања производње и залиха основних пољопривредно прехранбених производа и предложити решења која ће обезбедити брже преношење залиха тих производа, а тиме и кредите за те намене с произвођачких на прометне организације, односно на потрошачке центре.”

Да ли ко жели реч поводом овог закључка? /Нико/

Стављам предлог овог закључка на гласање.
Ко је за, молим да дигне руку. /Сви/

Да ли је ко *против*? /Нико/

Да ли се ко *уздржава* од гласања? /Нико/

Објављујем да је Веће, поводом доношења Одлуке о изменама и допунама Одлуке о циљевима и задацима заједничке емисионе и новчане политике и заједничких основа кредитне

* Odluka je objavljena u „Službenom listu SFRJ”, br. 38 od 11. jula 1986. godine

политике у 1986. години усвојило и закључак у тексту који сам прочитао.

Прелазимо на *седамнаесту* тачку дневног реда:

Утврђивање Предлога одлуке о умањењу обавеза република и аутономних покрајина за 1986. годину утврђених Законом о средствима за отклањање последица катастрофалног земљотреса који је задесио подручје Социјалистичке Републике Црне Горе у 1979. години

Отварам општи претрес о Предлогу одлуке.

Да ли ко тражи реч? */Нико/*

Отварам претрес текста о Предлогу одлуке у појединостима.

Да ли ко жели реч? */Нико/*

Према томе, да ли су све делегације сагласне да се ова Одлука утврди у предложеном тексту? */Сагласне су/*

Пошто смо се сагласили да се такав Предлог утврди, а делегације скупштина свих република и аутономних покрајина имају овлашћења да се у име својих скупштина могу изјаснити о Предлогу ове одлуке у целини, приступамо коначном изјашњавању:

Молим Делегацију Скупштине СР Босне и Херцеговине да се изјасни, да ли је за? */Да/*
Делегацију Собрања СР Македоније? */Да/*
Делегацију Скупштине СР Словеније? */Да/*
Делегацију Скупштине СР Србије? */Да/*
Делегацију Скупштине САП Војводине? */Да/*
Делегацију Скупштине САП Косова? */Да/*
Делегацију Сабора СР Хрватске? */Да/*
Делегацију Скупштине СР Црне Горе? */Да/*

Пошто су се све делегације изјасниле за, објављујем да је Веће усвојило Одлуку о умањењу обавеза република и аутономних покрајина за 1986. годину утврђених Законом о средствима за отклањање последица катастрофалног земљотреса који је задесио подручје Социјалистичке Републике Црне Горе у 1979. години, у предложеном тексту.*

* Одлука је објављена у „Службеном листу СФРЈ”, бр. 38 од 11. јула 1986. године

Осамнаеста тачка дневног реда:

Утврђивање Предлога одлуке о обавезама република и аутономних покрајина за 1986. годину утврђених Законом о средствима за отклањање последица катастрофалног земљотреса који је задесио подручје Социјалистичке Републике Црне Горе у 1979. години

Отварам општи претрес о Предлогу одлуке. Да ли ко жели реч?

Пре отварања претреса текста у појединостима, да констатујем да је Одбор за финансије својим извештајем предложио текст о редоследу република и аутономних покрајина, како гласи у извештају. Сви су примили извештај.

Отварам претрес текста о Предлогу одлуке у појединостима.

Да ли се ко јавља за реч? */Нико/*

Према томе, да ли су све делегације сагласне да се ова Одлука утврди у предложеном тексту? */Сагласне су/*

Пошто смо утврдили Предлог одлуке, а делегације скупштина република и покрајина располажу овлашћењима да се у име својих скупштина могу изјаснити о Предлогу одлуке у целини, приступамо коначном изјашњавању:

Молим Делегацију Скупштине СР Босне и Херцеговине да се изјасни да ли је за? */Да/*
Делегацију Собрања СР Македоније? */Да/*
Делегацију Скупштине СР Словеније? */Да/*
Делегацију Скупштине СР Србије? */Да/*
Делегацију Скупштине САП Војводине? */Да/*
Делегацију Скупштине САП Косова? */Да/*
Делегацију Сабора СР Хрватске? */Да/*
Делегацију Скупштине СР Црне Горе? */Да/*

Пошто су се све делегације изјасниле за, објављујем да је Веће усвојило Одлуку о обавезама република и аутономних покрајина за 1986. годину, утврђених Законом о средствима за отклањање последица катастрофалног земљотреса који је задесио подручје Црне Горе у 1979. години, у предложеном и наведеном извештају и наведеном коригованом тексту Одбора.*

* Одлука је објављена у „Службеном листу СФРЈ”, бр. 38 од 11. јула 1986. године

Прелазимо на *gebetnaestu* тачку дневног реда:

Утврђивање Предлога одлуке о валоризацији средстава која су републике и аутономне покрајине уплатиле за 1985. годину за отклањање последица катастрофалног земљотреса који је задесио подручје Социјалистичке републике Црне Горе у 1979. години

Отварам општи претрес о Предлогу одлуке.
Да ли ко тражи реч? /Нико/

Такође, у извештају Одбора за финансије је извршена верификација, односно коректура редоследа република и покрајина у тачки 1.

Да ли се ко јавља у оквиру претреса текста о Предлогу одлуке у појединостима? /Нико/

Према томе, да ли су делегације сагласне да се ова Одлука утврди као предлог у датом тексту, у предложеном тексту? /Сагласне су/

Пошто смо у томе сагласни, а делегације скупштина република и покрајина располажу овлашћењима да се у име својих скупштина могу изјаснити о Предлогу ове Одлуке у целини, приступамо коначном изјашњавању:

Молим Делегацију Скупштине СР Босне и Херцеговине да се изјасни да ли је за? /Да/
Делегацију Собрања СР Македоније? /Да/
Делегацију Скупштине СР Словеније? /Да/
Делегацију Скупштине СР Србије? /Да/
Делегацију Скупштине САП Војводине? /Да/
Делегацију Скупштине САП Косова? /Да/
Делегацију Сабора СР Хрватске? /Да/
Делегацију Скупштине СР Црне Горе? /Да/

Пошто су се све делегације изјасниле за, објављујем да је Веће усвојило Одлуку о валоризацији средстава која су републике и аутономне покрајине уплатиле за 1985. годину за отклањање последица катастрофалног земљотреса који је задесио подручје Социјалистичке Републике Црне Горе у 1979. години у предложеном и делимично промењеном тексту, како је предложио Одбор.*

* Odluka je objavljena u „Službenom listu SFRJ”, br. 38 od 11. jula 1986. godine

Прелазимо на *gbagesetu* тачку:

Предлог друштвеног договора о обезбеђивању средстава за изградњу и уређење Спомен-обележја „Сремски фронт”

Отварам општи претрес о Предлогу одлуке.

Да ли ко жели реч? /Нико/

Да ли се ко јавља у оквиру претреса, текста о Предлогу одлуке у појединостима? /Нико/

Закључујем претрес.

Одбор за финансије припремио је текст Предлога одлуке који би Веће усвојило у вези с усвајањем овог Друштвеног договора.

Да ли ко о тексту Предлога одлуке жели реч? /Нико/

Стављам предлог одлуке на гласање.

Ко је за, молим да дигне руку. /Cbu/

Да ли је ко против? /Нико/

Да ли се ко уздржава од гласања? /Нико/

Објављујем да је Веће усвојило Одлуку о прихватању друштвеног договора о обезбеђивању средстава за изградњу и уређење Спомен обележја „Сремски фронт”.*

Прелазимо на *gbageset prbu* тачку дневног реда:

Сарадња Скупштине Социјалистичке Федеративне Републике Југославије с представничким телима других држава

По овој тачки имамо три извештаја и две платформе.

Прво, извештај о посети Делегације Националног конгреса Републике Аргентине Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији од 21. до 25. априла 1986. године.

Отварам претрес о том извештају.

Да ли ко жели реч? /Нико/

Закључујем претрес о овом извештају, предлагам да усвојимо овај извештај.

Молим делегате, ко је за, да дигну руку. /Cbu/

Да ли је ко против? /Нико/

* Odluka je objavljena u „Službenom listu SFRJ”, br. 38 od 11. jula 1986. godine

Да ли се ко уздржава од гласања? /Нико/

Објављујем да је Веће усвојило извештај о посети Делегације Националног конгреса Републике Аргентине Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији од 21. до 25. априла 1986. године.

Друго, извештај о радној посети Гинтера Топмана, председника Комисије за саобраћај Европског парламента Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији од 20. до 24. априла 1986. године.

Отварам претрес о овом извештају.

Ко жели реч? /Нико/

Закључујем претрес и предлагем да усвојимо овај извештај.

Молим делегате, ко је за, да дигне руку. /Сбу/

Да ли је ко против? /Нико/

Да ли се ко уздржава од гласања? /Нико/

Објављујем да је Веће усвојило извештај о радној посети Гинтера Топмана, председника Комисије за саобраћај Европског парламента Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији од 20. до 24. априла 1986. године.

Треће, извештај о учешћу на семинару „Омладина балканских земаља, активан фактор у борби за економско-социјални развој, мир и сарадњу, преображај Балкана у зону мира, добросуседства и разумевања међу народима”.

Отварам претрес о овом извештају.

Ко жели реч? /Нико/

Закључујем претрес. Предлагем да овај извештај нашег представника усвојимо.

Молим, ко је за, да дигне руку. /Сбу/

Да ли је ко против? /Нико/

Да ли се ко уздржава од гласања? /Нико/

Објављујем, да је Веће усвојило извештај о учешћу на семинару „Омладина балканских земаља активан фактор у борби за економско-социјални развој, мир и сарадњу, преображај Балкана у зону мира, добросуседства и разумевања међу народима”.

Четврто, полазне основе платформе за разговоре делегације Скупштине СФРЈ с председником немачко-југословенске групе у Бундестагу /СР Немачке/ са Ерихом Волфрамом.

Отварам претрес.

Ко жели реч о полазној основи, о платформи, за ове разговоре? /Нико/

Закључујем претрес.

Предлагем да усвојимо Одлуку о усвајању ове платформе.

Молим ко је за да подигне руку. /Сбу/

Да ли је ко против? /Нико/

Да ли се ко уздржава од гласања? /Нико/

Објављујем да је Веће донело Одлуку о усвајању полазне основе платформе за разговоре с председником немачко-југословенске групе у Бундестагу Савезне Републике Немачке Ерихом Волфрамом у периоду од 30. јуна до 5. јула о.г. у предложеном тексту и овластило делегацију, која ће водити разговоре, да на основу консултација и сарадње са Савезним секретаријатом за иностране послове, односно Одбором Савезног већа за спољну политику и Одбором Већа република и покрајина за економске односе с иностранством, изврши одговарајуће измене и допуне, ако то околности, односно евентуалне промене у развоју односа, у периоду од утврђивања садржаја ове платформе до реализације предвиђених разговора, буду захтевале, о чему ће делегација накнадно обавестити ово Веће.

Пето, платформа за разговоре делегације Одбора Савезног већа за спољну политику и Одбора Већа република и покрајина за економске односе с иностранством с Делегацијом Комисије за спољну политику Велике националне Скупштине Социјалистичке Републике Румуније /септембар 1986. године/

Отварам претрес.

Ко жели реч? /Нико/

Закључујем претрес.

Предлагем да донесемо одлуку о усвајању ове платформе и молим ко је за, да дигне руку.

/Сбу/

Да ли је ко против? /Нико/

Да ли се ко уздржава од гласања? /Нико/

Објављујем да је Веће донело Одлуку о усвајању платформе за разговоре делегације Одбора Савезног већа за спољну политику и Одбора Већа република и покрајина за економске односе с иностранством с делегацијом Коми-

сије за спољну политику Велике националне Скупштине Социјалистичке Републике Румуније /септембар 1986. године/, у предложеном тексту и овластило делегацију која ће водити разговоре да на основу консултација и сарадње са Савезним секретаријатом за иностране послове, односно Одбором Савезног већа за спољну политику и Одбора Већа република и покрајина за економске односе с иностранством изврши одговарајуће измене и допуне, ако то околности, односно евентуалне промене у развоју односа, у периоду од утврђивања садржаја ове платформе до реализације предвиђених разговора, буду захтевале, о чему ће делегација накнадно обавестити Веће.

Сада се враћамо на *омену* тачку дневног реда:

Утврђивање Предлога закона о осигурању средстава за регрес дела трошкова по основу камата за кредите за намене у оквиру селективног програма у пољопривреди, коришћене у другом полугодишњу 1985. године

Одбор за финансије предлаже да Веће поводом доношења овог Закона усвоји и следеће закључке:

Прво, Савезно извршно веће ће у оквиру сагледавања целокупног механизма кредитирања производње и залиха основних пољопривредно-прехрамбених производа и предлагања решења, која ће обезбедити брже преношење залиха тих производа а тиме и кредита за те намене, с произвођачких на прометне организације /потрошачке центре/ и сагледати механизам регресирања, камата и по потреби предложити одговарајуће измене и допуне Закона о обезбеђењу средстава за регрес дела трошкова по основу камата на кредите за намене у оквиру селективног програма у пољопривреди, коришћене у другом полугодишњу 1985. године.

Друго, Веће република и покрајина задуже Комисију Скупштине СФРЈ за уставна питања да размотри питање редоследа навођења социјалистичких република и социјалистичких аутономних покрајина у свим актима Скупштине Социјалистичке Федеративне Републике Југосла-

вије којима се на основу члана 279. Устава Социјалистичке Федеративне Републике Југославије утврђују обавезе република и аутономних покрајина за обезбеђивање средстава за одређене намене на нивоу Федерације, те да до краја септембра ове године обавести о свом ставу Веће република и покрајина, консултујући по потреби Савезни савет за питања друштвеног уређења.

Отварам општи претрес о Предлогу овог закона.

Да ли се ко јавља за реч? /Нико/

Отварам претрес текста о Предлогу закона у појединостима.

Да ли ко тражи реч? /Нико/

Да ли смо сагласни да се овај Закон утврди у предложеном тексту?

МИЛИАН ХРОВАТ /СР Македонија/

Друже председниче, пошто извештај Одбора за финансије још није стигао, не знам из којих разлога, а да је стигао увидело би се да нови текст члан 4. у вези редоследа социјалистичких република и социјалистичких аутономних покрајина — није предложен како је на Одбору било усаглашено, и како смо већ на данашњој седници ово питање утврдили у одговарајућим одредбама прописа у вези земљотреса у Црној Гори. Овлашћен сам од Одбора, да ово упозорење усмено изнесем и да Вас замолим да га имате у виду приликом доношења овог Закона.

ПРЕДСЕДНИК ДР МИЛЕНКО БОЈАНИЋ:

А, код закључака, наравно, остајемо при овом закључку? /Да/

Да ли ко жели реч у претресу текста у појединостима? /Нико/

Према томе, да ли смо сагласни да се овај Закон утврди у предложеном тексту, са овом изменом /исправком грешке/ која се поткрапа? /Да/

Пошто смо утврдили Предлог овог закона, а делегације свих републичких и покрајинских скупштина имају овлашћење да се у име својих

скупштина могу изјаснити о Предлогу овог закона, приступамо коначном изјашњавању:

Молим Делегацију Скупштине СР Босне и Херцеговине да се изјасни, да ли је за? /Да/
Делегацију Собрања СР Македоније? /Да/
Делегацију Скупштине СР Словеније? /Да/
Делегацију Скупштине СР Србије? /Да/
Делегацију Скупштине САП Војводине? /Да/
Делегацију Скупштине САП Косова? /Да/
Делегацију Сабора СР Хрватске? /Да/
Делегацију Скупштине СР Црне Горе? /Да/
Стављам предлог закључака на пласање.

Ко је за, молим да дине руку. /Сбу/

Да ли је ко *protiv*? /Нико/

Да ли се ко *уздржава* од пласања? /Нико/

Објављујем да је Веће усвојило Закон о обезбеђењу средстава за регрес дела трошкова, по основу камата на кредите за намене у оквиру селективног програма у пољопривреди, коришћеном у другом полугодишту 1986. године, поводом доношења овог Закона Веће је усвојило и закључке у тексту који сам прочитао.*

Обавештавам Веће да ће на питање које је Савезном извршном већу, на данашњој седници Већа република и покрајина, поставио делегат др Милорад Станојевић, у име СИБ-а одговор дати: др Александар Донеv, члан Савезног извршног већа и деo питања делегата Станојевића које се односи на повећање цена хлеба, а др Сава Вујков, члан Савезног извршног већа и председник Савезног комитета за пољопривреду, на други деo питања делегата Милорада Станојевића, који се односи на политику цена у аграру.

Има реч друг Александар Донеv.

АЛЕКСАНДАР ДОНЕВ, члан СИБ-а и савезни секретар за тржиште и опште привредне послове:

Друже председниче, другарице и другови делегати, делегат у Већу република и покрајина др Милорад Станојевић, на данашњој седници Већа, поставио је Савезном извршном већу, следеће питање:

„Који су економски разлози за драстично повећање цене хлеба и то баш у моменту када се доносе велике и значајне мере за побољшање економског положаја агроиндустријске производње”?

На овај деo питања који се односи на економске разлоге повећања цена хлеба, у овом тренутку, дајем следећи одговор:

Савезно извршно веће је на седници од 26. јуна о.г. донело одлуку о изменама заштитних цена основних пољопривредних производа и Одлуку о начину образовања цена пшеничног брашна, типа 850, и начину образовања цена основних врста пшеничног хлеба произведеног од брашна типа 850.

Приликом доношења ових одлука, Савезно извршно веће се руководило закључком Савезног извршног већа од 8. априла 1986. године о повећању заштитних цена основних пољопривредних производа, односно корекције заштитних цена основних пољопривредних производа и реалним трошковима овогодишње пољопривредне производње.

Основни разлози због којих се СИБ, у ранијем, а и у постојећем саставу, определио за корекцију заштитних цена су повећање трошкова пољопривредне производње због високих трошкова инпута репроматеријала, опреме и друге пољопривредне механизације, као и због последица кашњења јесење сетве. На овај начин требало је олакшати и економски положај пољопривреде те створити економске услове за већу заинтересованост за повећање пољопривредне производње, којим би се задовољиле потребе домаћег тржишта и земља ослободила увоза основних пољопривредних производа /посебно пшенице/.

У поређењу са заштитним ценама из 1985. године, нове заштитне цене утврђене за 1986. годину од 26. јуна о.г. веће су за више од 70%.

Савезно извршно веће је приликом доношења Одлуке о изменама заштитних цена основних пољопривредних производа имало у виду да ће повећање заштитних цена пшенице, а самим тим и брашна и хлеба, имати значајни удар на раст цена на мало и на трошкове живота. Због тога је, а ради заштите животног стандарда до-

* Закон је објављен у „Службеном листу СФРЈ”, бр. 38 од 11. јула 1986. године

нело Одлуку о начину образовања цена пшеничног брашна типа 850 и начина образовања цена основне врсте хлеба произведеног од пшеничног брашна типа 850. Истовремено, са доношењем ове Одлуке, Савезно извршно веће је узело став да је неопходно да се путем регресирања цена само ове врсте хлеба делује на заштиту животног стандарда. Међутим, ова питања су у надлежности република и покрајина.

Због тога је у Савезном секретаријату за тржиште и опште привредне послове 2. јула 1986. године одржан састанак с републичким и покрајинским секретарима, односно председницима комитета за тржиште и цене, на којем су размотрена питања формирања цена хлеба и регресирања цена основних врста хлеба од пшеничног брашна типа 850.

На овом састанку није постигнута сагласност о јединственој цени овог хлеба и увођења регреса. С регресирањем цена сагласила су се подручја у којима је највећа потрошња хлеба по становнику /Косово, Србија, Македонија и Црна Гора/. Ова подручја су имала и одређене предлоге, разматрали су их и донели своје закључке, али у буџету немају средстава, тако да се у основи као сметња за регресирање цена ове врсте хлеба јавља недостатак средстава у буџетима република и покрајина. Неки буџети су били блокирани /према изјавама секретара и председника/.

С обзиром да се није поштовала Одлука СИБ-а о формирању цена хлеба, као последица тога дошло је до различито високог нивоа формирања цена хлеба типа 850. Поново је данас у Савезном секретаријату за тржиште и опште привредне послове одржан састанак са секретарима за тржиште и цене, на којем је размотрена ситуација и договорено и усаглашено да се цена хлеба типа 850 за једна килограм коригује, /отишла је више од реалних трошкова/ и утврди у висини од 115 до 120 динара, јединствено за целу земљу, односно, тако су се сагласили секретари да буде отприлике у том распону, не узимајући у обзир регрес који се мора увести у вези овог хлеба.

Друго, договорили смо се да друштвено-политичке заједнице и организације које се баве повећањем цена хлеба још једном реално сагле-

дају овај пораст цена хлеба типа 500, у вези чега смо данас имали састанак с организацијама које се баве печењем хлеба и директорима завода за цене, да се реално сагледају трошковни импути и реалност цена у садашњем моменту.

Исто тако, пошто је различито сагледано и различито се прилази решавању заштите животног стандарда са аспекта овог типа хлеба због решавања, тако да кажем, социјалних питања у неким републикама, да се изнађу средства за регресирање цена хлеба типа 850, или на други начин да се заштити посебно тај део становништва који је подложен високим трошковима те да се заштити животни стандард.

Данас смо се сагласили око Уредбе о стављању у промету најмање 30% хлеба типа 850, зашта смо највероватније договорили и неке оперативне задатке за споровођење ове политике.

ПРЕДСЕДНИК ДР МИЛЕНКО БОЈАНИЋ:

Хвала.

Има реч друг Вујков.

САВА ВУЈКОВ, члан СИБ-а и председник Савезног комитета за пољопривреду:

Друже председниче, друарице и другови делегати, без поновног читања питања др Станојевића, делегата овог Већа, у основи поставља се питање екномских резона за истовремено регресирање пољопривредно-прехранбене производње, слободно формирање цена и регресирање потрошње.

Мислим да оно што је до сада предузето и одлуке које су и данас донете, а и оно што је расправљано поводом укупних привредних кретања, посебно у 1986. години, и у телима Скупштине, да су у доброј мери дали одговоре на ова питања. Међутим, подсетио бих, ми нисмо сматрали нормалним да се цене слободно формирају, нарочито оних производа код којих се врши интервенција, код којих се врши и на основу Уства компензација.

Подсетио бих такође да је преко 70% пољопривредно-прехрамбених производа у режиму друштвене контроле различитог степена. Међутим, истовремено бих подсетио да у претходном периоду, ми нисмо имали мера, које су чиниле суштину регресирања пољопривредно-прехрамбене производње, сем мера, које су деловале кроз селективну кредитно-монетарну политику каматних стопа. Иако се то сматрало бенефицирањем положаја пољопривреде, подсетио бих, да је у 1985. години учешће камата у доhotку укупне привреде износило 19,57%, у индустрији и рударству 29%, у пољопривредној производњи 43,30%, у сточарству 90,95% и у прехрамбеној индустрији 75%, односно 72% да су у таквом режиму и са таквим мерама економске политике у прошлој години губици у укупној привреди у доhotку учествовали са 4,96%, у пољопривреди са 10,32%, у сточарству са 32,95% и у прехрамбеној индустрији са 23,47%. Ово су само још неки додатни илустратори економског положаја у коме се нашла пољопривредно-прехрамбена производња у прошлој години, а те тенденције настављене су и у првом полугодишту ове године.

Сматрамо да нисмо ни предлагали одлуке, нити доносили одлуке, које су значиле на једној страни регресирање производње, а на другој страни, слободно формирање тих цена.

Други део питања је, да ли је економски рационално, истовремено се залагати за политику регресирања производње и за регресирање потрошње?

Одлуке, које су до сада СИБ и надлежни органи донели и предузели, и које су предложене Скупштини да их донесе у својој надлежности, укључив и добар део данашњих одлука, за сада се тичу регресирања у производњи. Међутим, није економски ни нерационално ни немогуће, нити уставно неосновано, вршити регресирање и у сфери потрошње.

Део питања се односи и на то — шта СИБ предузима на линији стабилизације и смањивања трошкова. Рекао бих да смо већ један добар део тих одлука и данас донели, али подсетио бих на следеће:

На линији стабилизације пољопривредно-прехрамбене производње, па и цена пољопривредно-прехрамбених производа, предузете су следеће мере:

Прво, у складу с обавезом из Резолуције за 1986. годину до краја I полугодишта, извршено је преиспитивање заштитних цена основних пољопривредно-прехрамбених производа. Корекција заштитних цена извршена је за 70% у односу на прошлу годину. Подсетио бих, инфлација је 91% јуни—јуни прошле године или корекција је извршена за 34% у односу на цене које су утврђене у октобру месецу прошле године за производњу из 1986. године.

Друга мера, која треба да делује стабилизирајуће су одлуке из области кредитно-монетарне политике, политике каматних стопа. Познато вам је на који су начин извршене и кроз селективну политику како је решен начин кредитирања производње и селективних каматних стопа, као и данас донете Одлуке о регресирању каматних стопа. То се чини значајним побољшањем, али не чини тако релативно снажније померање у односу на досадашње стање.

Следећа мера која се предузима, која је већ у реализацији, то су регреси за вештачка ђубрива. Они се ове године исплаћују произвођачима вештачких ђубрива, а од почетка 1987. године треба да се исплаћује потрошачима вештачких ђубрива. Регрес вештачких ђубрива није имао свог пуног дејства на трошковни утицај у аграру јер је паралелно са отпочињањем функционисања регреса дошло и до значајнијег померања цена вештачких ђубрива.

Следи мера, у припреми — договор о образовању и функционисању тржишних резерви. У складу с опредељењем из средњорочног плана припрема се договор о образовању тржишних резерви за 5 основних пољопривредно-прехрамбених производа: за пшеницу, кукуруз, шећер уље и за месо.

Квантификације су извршене у средњорочном плану, а колико ће се у овој години успети од тога конституисати, лимитирајући фактор ће бити финансијско материјалне могућности. Разуме се, поред свих ових мера и републике и покра-

јине, а и општине имају неких својих посебних мера.

Да ли је наша пољопривреда довољно конкурентна или није на светском тржишту? Чини ми се да с укупним мерама које се тичу подстицаја извоза да ће се побољшати и конкурентски положај пољопривреде у целини. Међутим, када је у питању оцена или питање — да су умањене или затворене могућности за конкурентан увоз, изнео бих следеће: да су већ прошле године утврђени контингенти увоза, између осталог, и пољопривредно-прехранбених производа за ову годину, да је добар део од тог планираног и контингентног увоза извршен. Ако се сматра да је Одлука о допунским дажбинама приликом увоза пољопривредно-прехранбених производа, једна од баријера за конкурентски увоз, подстакао бих да Одлука о прелевманима делује тек од 30. јуна. Према томе, она није могла имати утицаја на досадашњи конкурентни увоз.

Уз све ово, у припреми је, и у процедури је, Договор о развоју и унапређењу пољопривредне производње у брдско-планинским подручјима /договор о коришћењу система за одводњавање и наводњавање/. У иницијативи је припрема програма за лечење, киселост и побољшање бонитета киселог земљишта. У предлогу је и у иницијативи увођење и регреса за квалитетно семе за јесењу сетву /опет у складу са закључком Скупштине Југославије/. Ту је и низ других мера које ће стићи у току септембра месеца, све то везано за заједничке развојне програме развоја и извоза и друга питања која су везана за развојну политику.

На крају бих закључио, констатујемо да оно што смо предложили није економски супротно принципу — да када се врши регресирање да се врши друштвена контрола, с обзиром да је то тако предвиђено и утврђено, да је из области производње хране највећи број производа на високом степену друштвене контроле. Остале мере које су досад предузете мислимо да ће деловати стабилизирајуће и антиинфлационо на дужи период и то на укупна кретања у аграру, а то значи и на укупна привредна кретања.

Хвала лепо.

ПРЕДСЕДНИК ДР МИЛЕНКО БОЈАНИЋ:

По пословнику, питам делегата др Милорада Станојевића, да ли је задовољан одговором?

И питање и одговори, то је по члану 231. не могу имати обележје расправе о постављеном питању. Тиче се и питања и одговора.

Друго, делегације или делегати могу се изјаснити сада о датом одговору, могу поставити допунска питања, а и тражити да се расправа води. Само скрећем пажњу, али не да сада отварамо дискусију овде.

ДР МИЛОРАД СТАНОЈЕВИЋ /СР Црна Гора/:

Друже председнице, другарице и другови делегати, моја намера је била да поступим по Пословнику. Пошто нијесам задовољан одговором, ни с мојим конкретно постављеним питањем, нити уопште с аграрно-политичким контекстом питања, а она су таква да траже, по мом мишљењу, једну уопштenu расправу на тему — Политика цијена и регреса у агроиндустријском комплексу, као тему да и у оквиру ње расправимо ова питања која су сажета у мом питању, а и да расправљамо одговоре чланова Савезног извршног вијећа.

Мислим да је ријеч о таквим проблемима који заслужују комплексну расправу. Пошто данас није уопште могућа расправа по Пословнику, могуће је да прихватите овај мој предлог.

ПРЕДСЕДНИК ДР МИЛЕНКО БОЈАНИЋ:

Значи, предлог је да на седници од 24. и 25. овог месеца тај предлог буде постављен.

Не, питам какав је предлог, већ да ли је предлог да се умножи питање и дати одговори?

ДР МИЛОРАД СТАНОЈЕВИЋ /СР Црна Гора/:

Предлог је да се отвори расправа у септембру мјесецу, да добијемо један материјал на тему — Политика цијена и регреса у агроиндустрији.

Да ли је могуће да се поводом мог постављеног питања поведе расправа у Вијећу:

ПРЕДСЕДНИК ДР МИЛАНКО БОЈАНИЋ:

Ако не пођемо од овог материјала, морамо одредити носиоца израде материјала.

Питам делегате, да ли прихватају да се овако формулисана тема — Политика цена и регреса у пољопривреди — стави на дневни ред у септембру и да се затражи од Савезног извршног већа материјал о томе?

Ко је за? Молим да дигне руку? */Петнаест делегата/*

Предлог није прошао, према томе, остаје делегату Милораду Станојевићу да тражи, или допунско питање, или да постављено питање уврстимо у дневни ред па да се о њему води расправа. Веће није прихватило тему, али, ако се вратимо на Пословник, да се постављено питање стави на дневни ред, то је друго.

О томе није потребно пласање, то питање ћемо уврстити у дневни ред једне од наредних седница.

JANEZ ZEMLJARIČ, potpredsednik SIV-a:

Nema ništa protiv toga da diskutujemo o pitanjima na koja je delegat, koji ima velikog iskustva na tom sektoru, danas ukazao. Treba da sagledamo efekte mera koje su sada predložene i posledice za agroindustrijsku proizvodnju u sledećoj godini. To može biti i deo rasprave o ekonomskoj politici za 1987. godinu. Zato prihvatamo i mi u SIV-u da se ta rasprava obavi. Nadamo se da se neće tražiti veliki elaborati i papiri, pošto je o tome dosta napisano. Bilo bi možda dobro da izdvojimo samo najvažnija pitanja.

Verovatno je delegat Stanojević nezadovoljan na jedan naglašen deo njegovog pitanja da nije dovoljno jasno odgovoreno. Mislim na pitanje — koji su ekonomski razlozi za ovako drastično povećanje cena hleba, i to baš u momentu kada se donose veoma značajne mere za poboljšanje ekonomskog položaja agroindustrijske proizvodnje.

Ne bih želeo da dopunjavam naše drugove, jer su oni pokušali sa stručne strane da daju argumente, ali moram reći da je, po našoj oceni, veoma malo ekonomskih razloga za ovo što se dešava ovih dana, na sektoru cena hleba, sa cenama uglja i u turizmu.

Mi smo se dovoljno jasno svi opredelili za otklanjanje dispariteta cena u poljoprivredi, energetici, dok turizam može samostalno da obrađuje cene.

Uvažavajući veliki pritisak na standard radnih ljudi i građana zbog pomeranja zaštitnih cena, a time i cena poljoprivrednih proizvoda i pekarskih proizvoda, Savezno izvršno veće je, već u početku predlaganja ovih mera, izašlo s predlogom da se zaštititi standard kroz kompenzacije, odnosno regresiranje cena brašna i hleba iz brašna tipa 850.

Kao što ste obavešteni to nije bilo prihvaćeno u republikama i pokrajinama. Ali dobro, to je stvar odgovornosti republika i pokrajina, a dobro bi bilo da i vi pokrenete to pitanje kao delegati i u vašim skupštinama, jer su tamo donete odluke da se ne ide na regresiranje.

Što se tiče ekonomskih razloga, mi ćemo još proveravati preko Zavoda za cene i drugih organa inspekcije, koji su to argumenti bili da se moralo u tom momentu ići na takva drastična povećanja cena.

Poznato je da još nije jedan kilogram nove pšenice, znači pšenice po novoj ceni, na osnovu nove zaštitne cene, nije došao u pekarske organizacije, ni jedan kilogram, a imamo još dosta velike zalihe pšenice po dosadašnjim cenama. Dalje, ovih dana značajno smanjujemo i regresiramo kamate i za poljoprivrednu proizvodnju, znatno povećavamo monetarno-kreditne okvire, već je neko vreme smanjena i cena nafte i naftinih derivata, za koju se često tvrdilo kako ima veliki udeo u radu pekarske industrije.

Ovih dana svuda u republikama i pokrajinama izučavaju i traže rešenja kako bi smanjili neproizvodne i neproaktivne investicije, kako bi zadržali rast opšte potrošnje, kako bi smanjili zajedničku potrošnju i sveli je u okvir koji omogućava Rezolucija.

Po našim dosadašnjim saznanjima svi ti faktori nisu bili prisutni u izračunavanju novih ce-

на брашна, не типа 850, а још мање ових других цена.

Оčито, ми смо и даље остали код тога да у низу организација проблеме решавамо само преко повећавања цена, зиданја цена, како каже друг Станојевић, тако да нема акције у тим организацијама удруженог рада да се у интересу стандарда радних људи rasterete трошкова. Уважавујући ове smanjene трошкове који dolazi из вана, морало би се ефикасније rasteretiti свих ових многих обавеза којима су те организације у многим срединама у земљи још увек изложене, с којима се притиска на њихове послове фондове и њихову акумулацију итд.

То исто, или приближно, важи за туристичке организације, чије је понашање врло тешко. Како је могуће да усред туристичке сезоне, односно на самом њеном почетку, и поред многих benefi- ciја које су у овој земљи учињене за туристичку привреду, иду с таквим драстичним повећањем цена, (по неким нашим подацима) у неким организацијама удруженог рада иду на повећање и до 100%. Овде је стварно на месту захтев да поведемо у земљи једну расправу — куда нас све ово води?

Да ли смо стварно спремни да свуда иdemo у разрачунавање с тим инфлаторним начином привређивања и решавања svakог проблема pojedinačno, svakог за себе, преко пребацивања одговорности и обавеза на другог, или ćemo све мере preduzeti најодлучније, најодговорније и најracionalније за smanjivanje трошкова производње за ефикасније привређивање, ефикасније коришћење наших капацитета и за rasterećivanje ове производње итд, у свакој организацији посебно.

Мислим да је то посебно важно сада када смо suočeni са чињеницом да су у јуну цене услуга у земљи повећане за 13,5% у поређењу с мајом ове године. Сматрам да је на месту да и у овом Већу кажемо и питамо: где су раднички савети у овим организацијама, где су организације Saveza sindikata, где су организације Saveza komunista, где су организације и delegatske skupštine у opština- ma, gradovima, где друштвено-političke организације итд. Јер, ако тако nastavimo с овом трком цена veoma brzo ćemo прећи 100% инфлацију, а онда знамо како ćemo морати решавати problem, преко sasvim других канала.

Штета је што тај problem nismo danas још више zaoštrili, а ако ствари тако крећу, ми смо suočeni са све мање elemenata ekonomskih podsti-

caja, ekonomskih kriterija, tržišnog ponašanja, а све више нас гута читаво друштво, кроз такво понашање у administriranje и у један вид решавања problema који је у suprotnosti с нашим основним opredeljenjima.

Мислим да би требало да се и у republikama и pokrajinama, као и у свим осталим срединама, а на основу програма које ових дана donosimo, и о којима, на неки начин, завршавамо raspravu и у нашој Skupštini, да се povede расправа и да се postigne неки preokret у понашању и у privređivanju.

ПРЕДСЕДИК ДР МИЛЕНКО БОЈАНИЋ:

Ове поставке друга Земљарича можемо да прихватимо као допуну одговора, а не да отварамо расправу. Ако сам добро схватио, у име СИВ-а друг Земљарич сматра да би се неки, не велики елаборат, могао дати да се можемо укључити у план рада. Евентуално прва седница у септембру требало би да буде посвећена слабостима спровођења донесених мера.

Исцрпили смо дневни ред.

Делегату који није задовољан одговором остаје могућност, коју ће он сигурно формално покренути да ставимо на претрес то питање, или на неки начин да о њему расправимо, повезано с овим што ће СИВ дати у септембру.

ДР МИЛОРАД СТАНОЈЕВИЋ /СР Црна Гора/:

После одговора друга Земљарича, прихватам његове предлоге и мислим да смо слично размишљали о том питању, али не као чланови СИВ-а.

ПРЕДСЕДНИК ДР МИЛЕНКО БОЈАНИЋ:

Хвала.

Пошто смо дневни ред исцрпили, дозволите да се захвалим свима који су учествовали и активно радили у припреми ове седнице и у реализацији њеног тока. Жао ми је што не могу сада да пожелим пријатан одмор — мораћемо још, независно од Пословника, 24. и 25. имати седницу Већа.

Закључујем седницу.

(Sednica je zaključena u 14 sati i dvadeset pet minuta)

S A D R Ź A J

I. Pre dnevnog reda:

1. Overavanje zapisnika 3. sednice Veća republika i pokrajina (23. i 24. juna 1986.)
2. Utvrđivanje dnevnog reda
3. Pitanja delegata i odgovori

Govorili:

Dr Milorad Stanojević (SR Crna Gora)

Aleksandar Donev, član SIV-a i savezni sekretar za tržište i opšte privredne poslove

Sava Vujkov, član SIV-a i predsednik Saveznog komiteta za poljoprivredu

Janez Zemljarič, potpredsednik SIV-a

II. Dnevni red:

1. Analiza ostvarivanja politike društveno-ekonomskog razvoja utvrđene u Rezoluciji za 1986. godinu5

Prilozi:

- Analiza ostvarivanja politike društveno-ekonomskog razvoja utvrđene u Rezoluciji za 1986. godinu, sa pratećim materijalima
- Izveštaj Odbora VRP za kreditno-monetarni sistem o razmatranju navedene problematike
- Izveštaj Odbora VRP za društveni plan i razvojnu politiku o razmatranju navedene problematike
- Izveštaj Odbora VRP za tržište i cene o razmatranju navedenih materijala
- Izveštaj Odbora VRP za ekonomske odnose s inostranstvom o razmatranju navedenih materijala
- Izveštaj Odbora VRP za pitanje razvoja privredno-nedovoljno razvijenih republika i autonomnih pokrajina o razmatranju navedenih materijala
- Izveštaj Odbora VRP za finansije o razmatranju navedene problematike
- Tekst zaključaka Odbora za društveni plan i razvojnu politiku (na osnovu sprovedenih rasprava) o navedenoj Analizi*

Govorili:

Dr Mustafa Muhamet, član SIV-a

Pavle Tasevski (SR Makedonija)

Radman Milosavljević (SAP Kosovo)

* Priloge za pojedine tačke dnevnog reda (izveštaj radnih tela i dr.) prema stenografskim beleškama nismo bili u mogućnosti da navedemo u celini ali se isti mogu koristiti u Službi ha informisanje i INDOK poslove Skupštine SFRJ

Martin Mlinar, izvestilac Odbora za društveni plan i razvojnu politiku
Stanislav Golik (SR Hrvatska)
Dr Stanko Radmilović (SAP Vojvodina)
Milivoje Laušević (SR Crna Gora)
Jože Globačnik (SR Slovenija)

2. Utvrđivanje Predloga zakona o dopuni Zakona o kreditnim osnovama s inostranstvom 23

Prilozi:

- Nacrt zakona o dopuni Zakona o kreditnim odnosima s inostranstvom
- Saglasnosti skupština socijalističkih republika i autonomnih pokrajina na Nacrt navedenog zakona
- Predlog navedenog zakona
- Izveštaj Zakonodavno-pravne komisije VRP o Predlogu navedenog zakona
- Stavovi SIV-a o Predlogu navedenog zakona
- Izveštaj Odbora VRP za ekonomske odnose s inostranstvom o usaglašavanju stavova skupština socijalističkih republika i autonomnih pokrajina o Nacrtu navedenih zakona
- Izveštaj Komisije Skupštine SFRJ za utvrđivanje istovetnosti tekstova na jezicima naroda Jugoslavije o razmatranju zakonskih akata na ovoj sednici Veća

3. Utvrđivanje Predloga zakona o izmeni i dopuni Zakona o obavljanju privrednih delatnosti u inostranstvu. 23

Prilozi:

- Nacrt zakona o izmeni i dopuni Zakona o obavljanju privrednih delatnosti u inostranstvu
- Saglasnosti skupština socijalističkih republika i autonomnih pokrajina na Nacrt navedenog zakona
- Predlog navedenog zakona
- Izveštaj Zakonodavno-pravne komisije VRP o Predlogu navedenog zakona
- Stavovi SIV-a o Predlogu navedenog zakona
- Izveštaj Odbora VRP za ekonomske odnose s inostranstvom o usaglašavanju stavova skupština republika i autonomnih pokrajina o Nacrtu navedenog zakona

4. Utvrđivanje Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o ulaganju sredstava stranih lica u domaće organizacije udruženog rada 23

Prilozi:

- Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona o ulaganju sredstava stranih lica u domaće organizacije udruženog rada
- Saglasnosti skupština socijalističkih republika i autonomnih pokrajina na Nacrt navedenog zakona
- Izveštaj Odbora VRP za ekonomske odnose s inostranstvom o usaglašavanju stavova svih republika i autonomnih pokrajina na Nacrt navedenog zakona
- Predlog navedenog zakona
- Izveštaj Zakonodavno-pravne komisije o Predlogu navedenog zakona
- Stavovi SIV-a o Predlogu navedenog zakona

5. Utvrđivanje Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o prometu robe i usluga s inostranstvom24

Prilozi:

- Nacrt Zakona o izmenama i dopunama Zakona o prometu robe i usluga s inostranstvom
- Saglasnosti skupština socijalističkih republika i autonomnih pokrajina na Nacrt navedenog zakona
- Izveštaj Odbora VRP za ekonomske odnose s inostranstvom o usaglašavanju stavova skupština republika i autonomnih pokrajina na Nacrt navedenog zakona
- Predlog navedenog zakona
- Izveštaj Zakonodavno-pravne komisije o Predlogu navedenog zakona
- Stavovi SIV-a o Predlogu navedenog zakona

6. Utvrđivanje Predloga zakona o izmenama i dopunama Carinskog zakona25

Prilozi:

- Nacrt zakona o izmenama i dopunama Carinskog zakona
- Saglasnosti skupština socijalističkih republika i autonomnih pokrajina na Nacrt navedenog zakona
- Izveštaj Odbora VRP za ekonomske odnose s inostranstvom o usaglašavanju stavova skupština republika i pokrajina na Nacrt navedenog zakona
- Tekst Predloga navedenog zakona
- Izveštaj Zakonodavno-pravne komisije o Predlogu zakona
- Stavovi SIV-a o Predlogu navedenog zakona

7. Utvrđivanje Predloga zakona o dopuni Zakona o pokriću kursnih razlika nastalih kod banaka do 31. decembra 1984. godine po osnovu promene kursa dinara i po osnovu tekućeg deviznog poslovanja banaka25

Prilozi:

- Nacrt navedenog zakona
- Saglasnosti skupština republika i autonomnih pokrajina na Nacrt navedenog zakona
- Izveštaj Odbora VRP za kreditno-monetarni sistem o usaglašavanju stavova skupština republika i autonomnih pokrajina na Nacrt navedenog zakona
- Predlog navedenog zakona
- Stavovi SIV-a o Predlogu navedenog zakona
- Izveštaj Zakonodavno-pravne komisije o Predlogu navedenog zakona

8. Utvrđivanje Predloga zakona o osiguranju sredstava za regres dela troškova po osnovu kamata za kredite za namene u okviru selektivnog programa u poljoprivredi, korišćenje u drugom polugodištu 1986. godine33

Prilozi:

- Nacrt navedenog zakona
- Saglasnosti skupština socijalističkih republika i autonomnih pokrajina na Nacrt navedenog zakona
- Predlog navedenog zakona

- Stavovi SIV-a na Predlog navedenog zakona
- Izveštaj Zakonodavno-pravne komisije o Predlogu navedenog zakona
- Izveštaj Odbora VRP za finansije o usaglašavanju stavova skupština republika i autonomnih pokrajina na Nacrt navedenog zakona

9. Utvrđivanje Predloga zakona o ratifikaciji Usaglašenog zapisnika o konsolidaciji duga SFRJ26

Prilozi:

- Nacrt zakona o ratifikaciji Usaglašenog zapisnika o konsolidaciji duga SFRJ
- Saglasnosti skupština socijalističkih republika i autonomnih pokrajina na Nacrt navedenog zakona
- Izveštaj Odbora VRP za ekonomske odnose s inostranstvom o usaglašavanju stavova skupština republika i pokrajina na Nacrt navedenog zakona
- Tekst Predloga navedenog zakona
- Izveštaj Zakonodavno-pravne komisije o Predlogu navedenog zakona
- Stavovi SIV-a o Predlogu navedenog zakona

10. Utvrđivanje Predloga zakona o ratifikaciji Usaglašenog zapisnika o delimičnom odlaganju potraživanja koja dospevaju za naplatu jugoslovenskim organizacijama u konvertibilnim valutama u 1986. godini za isporuku robe i realizaciju projekata u civilnom i vojnom sektoru u Iraku26

Prilozi:

- Nacrt navedenog zakona
- Saglasnosti skupština socijalističkih republika i autonomnih pokrajina na Nacrt navedenog zakona
- Izveštaj Odbora VRP za ekonomske odnose s inostranstvom o usaglašavanju stavova skupština republika i pokrajina na Nacrt navedenog zakona
- Tekst Predloga navedenog zakona
- Izveštaj zakonodavno-pravne komisije o Predlogu navedenog zakona
- Stavovi SIV-a o Predlogu navedenog zakona

11. Utvrđivanje Predloga zakona o načinu kreditiranja odložene naplate potraživanja i o načinu naplate dela potraživanja koja dospevaju u 1986. godini po osnovu izvođenja investicionih radova i izvoza robe i usluga u Irak.27

Prilozi:

- Nacrt navedenog zakona
- Saglasnosti skupština socijalističkih republika i atunomnih pokrajina na Nacrt navedenog zakona
- Izveštaj Odbora VRP za ekonomske odnose s inostranstvom o usaglašavanju stavova skupština republika i pokrajina na Nacrt navedenog zakona
- Tekst Predloga navedenog zakona
- Izveštaj Zakonodavno-pravne komisije o Predlogu navedenog zakona
- Stavovi SIV-a o Predlogu navedenog zakona

12. Utvrđivanje Predloga zakona o obezbeđivanju sredstava za doprinos Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije Svetskom programu hrane za 1985. i 1986. godinu. . . . 27

Prilozi:

- Nacrt navedenog zakona
- Saglasnosti skupština socijalističkih republika i autonomnih pokrajina na Nacrt navedenog zakona
- Izveštaj Odbora VRP za finansije o usaglašavanju stavova skupština republika i autonomnih pokrajina na Nacrt navedenog zakona
- Tekst Predloga navedenog zakona
- Izveštaj Zakonodavno-pravne komisije VRP o Predlogu navedenog zakona
- Stavovi SIV-a o Predlogu navedenog zakona

13. Predlog zakona o ratifikaciji Ugovora između SFRJ i Mađarske Narodne Republike o izbegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu, s Protokolom 28

Prilozi:

- Predlog navedenog zakona
- Saglasnosti skupština socijalističkih republika i autonomnih pokrajina na Nacrt navedenog zakona
- Izveštaj Zakonodavno-pravne komisije o Predlogu navedenog zakona
- Stavovi SIV-a o Predlogu navedenog zakona
- Izveštaj Odbora VRP za ekonomske odnose s inostranstvom o usaglašavanju stavova skupština republika i pokrajina

14. Utvrđivanje Predloga zakona o prestanku važenja Zakona o obezbeđivanju sredstava za finansiranje izgradnje „Spomenika pobeđe” 28

Prilozi:

- Nacrt navedenog zakona
- Saglasnosti skupština socijalističkih republika i autonomnih pokrajina na Nacrt navedenog zakona
- Izveštaj Zakonodavno-pravne komisije VRP o Predlogu navedenog zakona
- Predlog navedenog zakona
- Izveštaj Odbora VRP za finansije o usaglašavanju stavova skupština socijalističkih republika i autonomnih pokrajina na Nacrt navedenog zakona

15. Utvrđivanje Predloga odluke o izmeni Odluke o utvrđivanju projekcije Platnog bilansa Jugoslavije za 1986. godinu 28

Prilozi:

- Nacrt navedene odluke
- Saglasnosti skupština socijalističkih republika i autonomnih pokrajina na Nacrt navedene odluke
- Predlog navedene odluke
- Izveštaj Zakonodavno-pravne komisije VRP o Predlogu navedene odluke

- Stavovi SIV-a o Predlogu navedene odluke
- Izveštaj Odbora VRP za ekonomske odnose s inostranstvom o usaglašavanju stavova skupština republika i autonomnih pokrajina na Nacrt navedene odluke

16. Utvrđivanje Predloga odluke o izmenama i dopunama Odluke o ciljevima i zadacima zajedničke emisije i novčane politike i zajedničkih osnova kreditne politike u 1986. godini29

Prilozi:

- Nacrt navedene odluke
- Saglasnosti skupština socijalističkih republika i autonomnih pokrajina na Nacrt navedene odluke
- Predlog navedene odluke
- Stavovi SIV-a o Predlogu navedene odluke
- Izveštaj Zakonodavno-pravne komisije VRP o Predlogu navedene odluke
- Izveštaj Odbora VRP za kreditno-monetarni sistem o usaglašavanju stavova skupština republika i autonomnih pokrajina o Nacrtu navedene odluke

17. Utvrđivanje Predloga odluke o umanjenju obaveza republika i autonomnih pokrajina za 1986. godinu utvrđenih Zakonom o sredstvima za otklanjanje posledica katastrofalnog zemljotresa koji je zadesio područje SR Crne Gore u 1979. godini30

Prilozi:

- Nacrt navedene odluke
- Saglasnosti skupština svih socijalističkih republika i autonomnih pokrajina na Nacrt navedene odluke
- Predlog navedene odluke
- Izveštaj Zakonodavno-pravne komisije VRP o Predlogu navedene odluke
- Stavovi SIV-a o Predlogu navedene odluke
- Izveštaj Odbora VRP za finansije o usaglašavanju stavova skupština svih socijalističkih republika i autonomnih pokrajina na Nacrt navedene odluke

18. Utvrđivanje Predloga odluke o obavezama republika i autonomnih pokrajina za 1986. godinu utvrđenih Zakonom o sredstvima za otklanjanja posledica katastrofalnog zemljotresa koji je zadesio područje SR Crne Gore u 1979. godini30

Prilozi:

- Nacrt navedene odluke
- Saglasnosti skupština socijalističkih republika i autonomnih pokrajina na Nacrt navedene odluke
- Tekst Predloga navedene odluke
- Izveštaj Zakonodavno-pravne komisije VRP o Predlogu navedene odluke
- Stavovi SIV-a o Predlogu navedene odluke
- Izveštaj Odbora VRP za finansije o usaglašavanju stavova skupština republika i autonomnih pokrajina na Nacrt navedene odluke

19. Utvrđivanje Predloga odluke o valorizaciji sredstava koja su republike i autonomne pokrajine uplatile za 1985. godinu za otklanjanje posledica katastrofalnog zemljotresa koji je zadesio područje SR Crne Gore u 1979. godini	31
--	----

Prilozi:

- Nacrt navedene Odluke
- Saglasnosti skupština socijalističkih republika i autonomnih pokrajina na Nacrt navedene odluke
- Predlog navedene Odluke
- Izveštaj Zakonodavno-pravne komisije VRP o Predlogu navedene odluke
- Stavovi SIV-a o Predlogu navedene odluke
- Izveštaj Odbora VRP za finansije o usaglašavanju stavova skupština republika i autonomnih pokrajina na Nacrt navedene odluke

20. Predlog društvenog dogovora o obezbeđivanju sredstava za izgradnju i uređenje spomen-obeležja „Sremski fornt”	31
---	----

Prilozi:

- Tekst Predloga društvenog dogovora o obezbeđivanju sredstava za izgradnju i uređenje Spomen-obeležja „Sremski front’
- Izveštaj Odbora VRP za finansije o Predlogu navedenog društvenog dogovora

21. Saradnja Skupštine SFRJ s predstavničkim telima drugih država	31
---	----

Prilog:

- Izveštaj Odbora VRP za ekonomske odnose s inostranstvom o saradnji Skupštine SFRJ s predstavničkim telima drugih država

